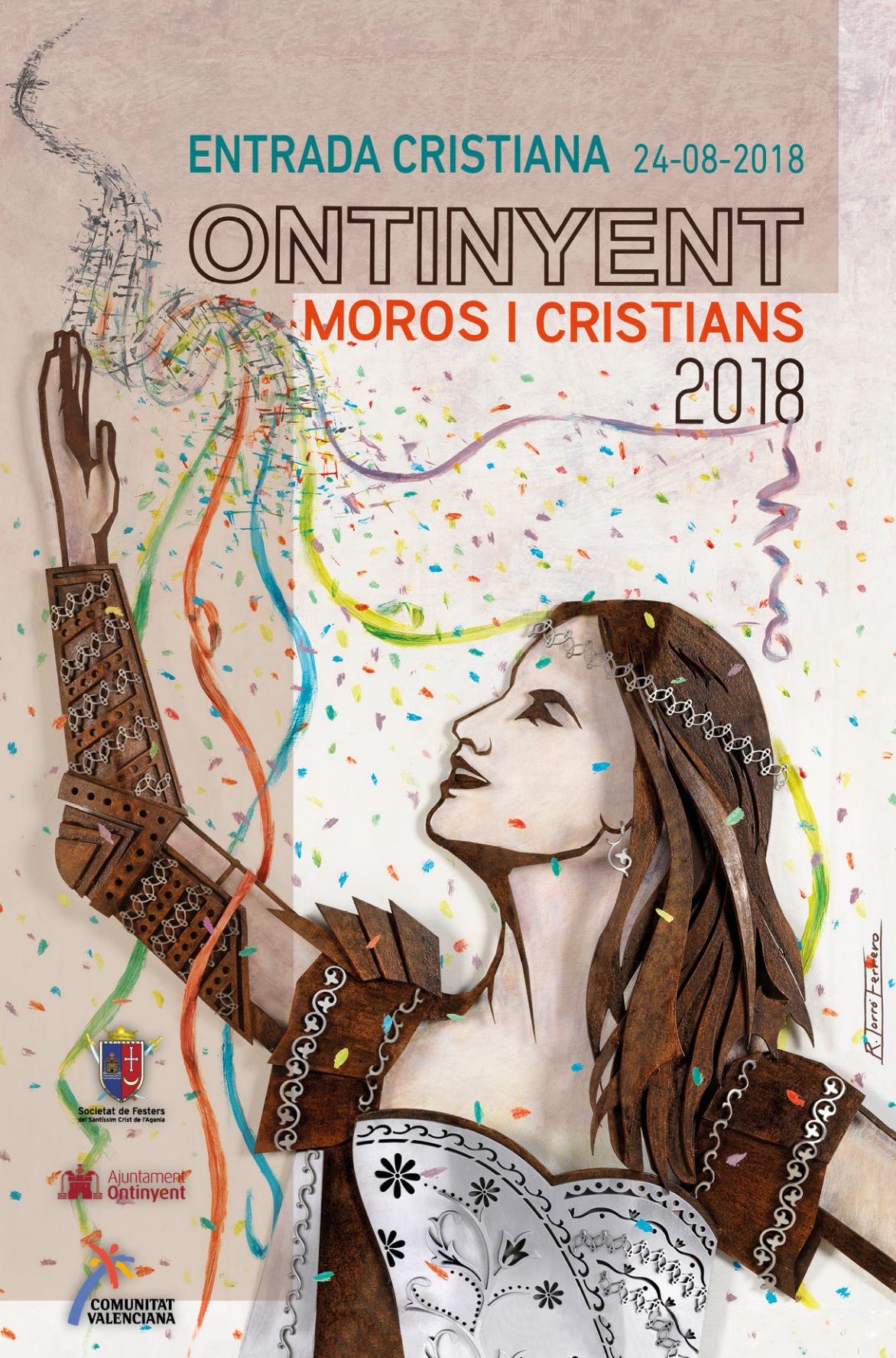

ENTRADA CRISTIANA 24-08-2018

ONTINYENT

MOROS I CRISTIANS

2018

A. Torró Ferrero

Societat de Festers
del Santíssim Crist de l'Agonia

Ajuntament
Ontinyent

COMUNITAT
VALENCIANA

The logo for CRIMSA, featuring the company name in a bold, white, sans-serif font. Below the text is a stylized graphic consisting of two yellow lines that curve upwards and then downwards, resembling a wide 'V' or a protective shield.

CRIMSA

www.crimsa.net

A low-angle photograph of a modern building's facade, showing a grid of windows and dark structural elements. The image is framed by a yellow border. A diagonal yellow stripe runs from the top left towards the center. A yellow horizontal bar is located at the bottom right, partially overlapping the company name.

**CONSTRUCCIONES, REHABILITACIONES,
INSTALACIONES Y MANTENIMIENTOS S.A**

ORDRE ENTRADA CRISTIANA

1

Almogàvers

Capitania Cristiana

Gusmans

7

2

Asturs

Arquers

8

3

Llauradors

Cruzados

9

4

Cides

Contrabandistas

10

5

Marineros

Fontanos

11

6

Bucaneros

Estudiants

Ambaixada Cristiana

12

Organitza:

Col·labora:

ALMOGÀVERS

CAPITÀ CRISTIÀ	Manuel Penadés Vidal
PRIMER TRO	Pablo Musté Ferrero
PRESIDÈNCIA	Elena Sanz Díaz
SECRETARIA	Natalia Calabuig Gramage
TRESORERIA	María Úbeda Carbonell
REPRESENTANT	David Gisbert Rey

DADES D'INTERÉS

Fundada en 1974, ix a festes per primera vegada en 1975. Prenen el seu nom dels antics almogàvers que batallaren al costat del Rei Conqueridor.

El disseny de la vestimenta és original de l'almogàver José M. Reig Valls i ha sofert molt poques modificacions que més bé caldria dir millores. Es constitueix d'una túnica de vellut roig amb mànegues curtes que es veu rematada amb terminacions en negre. Al pit duen una àguila amb les quatre barres de la corona d'Aragó, cinturó de cuir i capa negra de vellut amb galó d'or i folrada en blanc, botes, braçalets en cuir i casc amb plomes.

El segon vestit es va canviar en 1985 substituint-se per un disseny del també almogàver Jordi Arrué tot respectant els colors beix i marró i incorporant la flor de llis i la capa.

La banda de Palomar acompanya els Almogàvers des de la seua fundació en 1974.

<http://www.facebook.com/pages/Comparsa-Almogàvers-Ontinyent/>

CAPITANIA CRISTIANA

Arriben els Almogàvers

...posant al carrer la part més salvatge d'aquests guerrers, recordant el seu pas per Constantinoble, així com la cultura de la Corona d'Aragó a la que perteneixen

I les festes I poble d'Ontinyent

Arriben per mostrar el MITE ALMOGÀVER

Ferotges i ràpids, combatien a peu en ordre obert... amb extrema crueltat...

i entraven en combat al crit de DESPERTA FERRO, DESPERTA!

Banderí i Grup d'ensenyes Almogàvers
Grup musical Armonia
Portaguió: Maria Belda Torró

Arribada dels Almogàvers
Textos de José María Royo
Direcció de Jose Manuel Soriano

Cavallers de Fum
Carrossa d'avis

La Baixada de les Bèsties
Ballet Masters Ontinyent
Bèstia gegant

Esquadra salvatges Almogàvers
Esquadra La Foscor
Banda Unió Musical Adzeneta d'Albaida
Cavall batidor: Toni Morales

Cap d'esquadra: David Gisbert Rey
Marxes: Veu i Ensenya (Saül Gómez i Soler)/Templaris d'Albaida (Vicent Pérez Esteban)

LA LLEGENDA del que aconseguirem...

L'Imperi Bizantí, en plena decadència, era incapaç de detindre l'avanç de les tropes otomanes a l'est de Constantinoble. Conscients els dos emperadors grecs Andrònic II i el seu fill Miquel IX, contractaren els serveis dels millors soldats de l'època: els Mercenaris Almogàvers! I així partiren, amb famílies incloses, 5.000 almogàvers per fer front als otomans.

Esquadra guerreres Almogàvers
Esquadra El Convoi

Cap d'esquadra: Elena Sanz Díaz

Agrupació Musical el Deliri de Gorga

Marxes: Creu Daurà (Francisco Valor Llorens), Maras (Francisco Valor Llorens)

L'assetjament Bizantí
Ballet Opera Ontinyent
Grup de Percussió Raval Jussà d'Albaida
Música: Dinàmics

CAPITANIA CRISTIANA ALMOGÀVERS

Esquadra les Dames Almogàvers
Esquadra La tribu i familiars.
Banda: **Agrupació Musical d'Ontinyent**
Cap d'esquadra. Sílvia Gandia
Marxes: Tabal i Saragüell (Mario Roig Vila) / Sala i Soler (Francisco Valor Llorens)

... i com hem passat a la HISTÒRIA

La HISTÒRIA és allò que queda, és el relat dels vencedors, la que conté la riquesa, la música de la Corona d'Aragó, els cavallers amb rics metalls...

És Història d'Ontinyent, de la seua gent i de les seues tradicions. Ontinyent, a qui Cervino va escriure,

*per a que fóra HISTÒRIA, en la seua Ambaixada:
"...A MARÍA!! PATRONA DE ESTE SUELO, DE PUREZA
Y DE ESTRELLAS CORONADA!..."*

Teles mite/llegenda/història
Les Màscares

Música de la Corona
Colles de dolçainers El Regall i La Colla
Preludi Almogàver (2018) Bernardo Adam Ferrero

Infants
Carrossa Nebots del Capità
Xiquets Almogàvers

Punta de Ilança
Cavallers del Capità: Esquadra el Tropel amb el Primer Tro Pablo Musté Ferrero
Carrossa (Disseny de Ricardo Morales)

CAPITÀ CRISTIÀ 2018 MANUEL PENADÉS VIDAL
Marxa El Cant dels Almogàvers (2018) Bernardo Adam Ferrero

Unió artística Musical d'Ontinyent
Nou Orfeó d'Ontinyent
Coral Mariola
Coral Crevillentina
Final de Ilança

CAPITANIA CRISTIANA **ALMOGÀVERS**

Esquadra de Gala Almogàvers
Esquadra El Pinzell
Banda: Primitiva de Palomar
Cap d'esquadra - Concurs: Javier Sanz Sabaté
Marxes: Mai Sabel (Francisco Valor Llorens),
Diafebus (Saül Gómez i Soler),
Vanessa (Vicent Sanchis Moreno)

MÚSIQUES PER ALS ALMOGÀVERS

· “Desperta Ferro!”
(M.C. - 1986-2012) J.M. Valls Satorres	· “Adéu!”
(M.C. - 2006) F.J. Sánchez Roca	· “Xema Almogàver”
(M.C. - 2015) R. Mullor Grau
· “Fanfària”
(Fanf. - 1994) J. Barberà Fontana	· “Al nostre fill”
(M.C. - 2010) A. Sanchis Mompó	· “Gandia i Tropel”
(M.C. - 2015) G. Estévez i Abad
· “Victoriosos tornen ells”
(Cant Coral - 1994) A. Sanchis Mompó	· “Víctor Banderer”
(M.C. - 2012) de D. Castelló Silvestre	· “Preludi Almogàver”
(M.C. - 2018) B. Adam Ferrero
· “Athenais”
(M.C. - 2000) S. Gómez i Soler	· “Veu i Ensenya”
(M.C. - 2012) de S. Gómez i Soler	· “El Cant dels Almogàvers”
(Cant Coral - 2018) B. Adam Ferrero
· “Adalid”
(Fanf. - 2000) S. Gómez i Soler	· “Almogatén”
(Ball - 2012) de J. Sempere Azorin	
· “La Pera”
(M.C. - 2001) S. Gómez i Soler	· “Vanessa”
(M.C. - 2012) V. Sanchis Moreno	

CAPITANIA CRISTIANA ALMOGÀVERS

ASTURS

PRIMER TRO	Valle López Vega
PRESIDÈNCIA	Aaron Bas Muñoz
SECRETARIA	Xisco Muñoz Galbis
TRESORERIA	Salvador Revert Francés
REPRESENTANT	Joan Martínez Silvestre

ORDRE DE DESFILADA

Banderí en carrossa

Jorge Gil Pastor

Esquadra "Malastur" - Singulars

Concurs

Cap d'esquadra: Joan Martínez Silvestre

Esquadra "Ja hem anat-De tot un poc"

Primer Tro: Valle López Vega

Caps d'esquadra: Gabriel Ferre Campos,
Salvador García Fabra i Fabián Mollá Gandía

Banda Unió Musical d'Aielo

Interpreta: "El Guardià" de Saül Gómez Soler i
"Frare i Fester" de Carlos Ferri Reig

Esquadra "Aldea Gala"

Cap d'esquadra: Joan Martí Gandía.
Pregoner de Festes 2018

DADES D'INTERÉS

Naix en 1984 el que la converteix en la comparsa més jove de les festes. Formada a partir de la marxa de la Penya El Trabuc de la comparsa de Chanos, intentaren ressuscitar l'antiga comparsa dels Xurros. La Junta de Festes va desestimar la petició al·legant que no entrava dins del context històric de la festa.

Prengueren el nom d'Asturs en referència explícita a eixe poble del nord de la península Ibèrica i en especial per la figura de D. Pelayo i la batalla de Covadonga.

El disseny original fou de Flor Azorín i compona una dalmàtica blanca amb acabats i ornaments en negre i remats en or, la cota de malla és beix i or i el casc està brunyit en or vell. Al pit i a la capa llueixen la creu d'Astúries daurada sobre negre, duen cinturó, bossa i botes de cuir.

El segon trage és de color beix i negre el fons de la caputxa, manté botes, cinturó i bossa.

Posteriorment, l'any 2001, sobre un disseny de Joan Vicent Martínez i Ballester es va modificar sensiblement el trage allargant la dalmàtica i arrodonint la capa.

En 2012 van eliminar el casc donant pas a una boina de llana de Tolosa negra amb l'escut de la comparsa brodat en or i una borla blanca.

Facebook: @astursontinyent

Twitter: @AstursOntinyent

Instagram: @astursontinyent

MÚSIQUES PER ALS ASTURS

· "Dama Astur"
(M.C. - 1991) M.A. Sarrió Nadal
· "Astures d'Ontinyent"
(M.C. - 1995) M.A. Sarrió Nadal

· "Covadonga"
(Fanf. - 1995) E. Orquín Aleixandre
· "Veyos Astures"
(Fanf. - 2001) E. Orquín Aleixandre

· "José"
(Pd. - 2004) M.A. Sarrió Nadal
· "Cándido, Capità Cristià"
(M.C. - 2007) D.J. Ferrero Silvage

· "El Guardià"
(M.C. - 2013) S. Gómez i Soler
· "Frare i fester"
(M.C. - 2015) C. Ferrero Reig

· "Átac Astur"
(Fanf. - 2013) Raval Jussà

· "Arturo"
(Pd. - 2017) F. Martínez i Silvestre

· "Gran Astur"
(M.C. - 2013) L. Belda Cerdà

· "Nuberus"
(M.C. - 2013) F. Sanchis Gandia

LLAURADORS

PRIMER TRO	Juan Luis Alcaraz Guillem
PRESIDÈNCIA	Salva Gimeno Belda
SECRETARIA	Àlex Reguart Ferri
TRESORERIA	Santi Ureña Peralta
REPRESENTANT	Manuel Palomino López

ORDRE DE DESFILADA

Portaguíó en carrossa

Josep Ferrero Forcada
i la seua esquadra "El carro pel pedregal"

Esquadra "L'Alfàbega"

Cap d'esquadra: Reis Alborch

Esquadra "Al Camp Anar / Forca i falç"

Cap d'esquadra: Rafel Sanchis i Ferri

Banda Unió Musical Contestana

Interpreta: "Llauradors d'Al Camp Anar" de Juan D. Jover Piqueres i "Carda" de Miguel À. Sarrió Nadal

Esquadra "Sant Blai"

Cap d'esquadra: Nico Calabuig Serna

Esquadra "Menja Meló"

Cap d'esquadra: Lúcia Sanchis i Tolsà

Esquadra "El Rotovato" - Singulares

Cap d'esquadra: Pablo Revert Fernández

Banda Societat Musical Beniatjarense

Interpreta: "Diània" de Saül Gómez i Soler i "Xamarcai" de Francisco Valor Llorens

Esquadra "Caguen 10 / Llaurador-Silencio / Forca i falç"

Cap d'esquadra: Tino López Cardós

Esquadra "L'Aixà / Sant Blai"

Cap d'esquadra: Francisco Gimeno Martínez

Esquadra "Maite n'him prou" - Concurs

Primer Tro: Juan Luis Alcaraz Guillem

Cap d'esquadra: Ximo García Fabra

Associació Cultural Grup Musical d'Albaida

Interpreta: "De la Foia al Maset" de Miguel À. Sarrió, "A la Casa Calvo" de Francisco Valor i "Pas als Maseros" de José Mª Valls Satorres

DADES D'INTERÉS

Ix a festes per primera vegada en 1883.

La indumentària tant de gala com de diari tenen molta relació amb les vestimentes populars que es lluíen pels camps i ciutats del nostre país als segles XVIII i XIX. De fet el vestit de gala consta de jopetí de panilla o vellut negre brodat i pantaló també de vellut negre, faixa roja, calces, lligacames roges, manta al muscle i mocador al coll. Calcen espadnyes de careta i duen brusó.

En la roba de diari el jopetí o xaleco és estampat i el saragüell prisat substitueix el pantaló negre.

Esta comparsa en l'any 1991 va recuperar el Ball dels Llauradors que amb els de les altres comparses recorrien els carrers del poble des de finals del S. XIX fins la guerra d'Espanya. Des de 2008 el Ball dels Llauradors és dansat pels carrers d'Ontinyent en la nit del divendres anterior a la Setmana Gran.

És tradicional també, des de la seua recuperació l'any 1990, el repartiment de versets en la Nit de l'Alardo on es nomenen els components de la comparsa i que signa la Granota del Pou del Canyís.

<http://www.lleuradors.net/>

<http://es-la.facebook.com/LlauradorsOntinyent>

MÚSIQUES PER ALS LLAURADORS

· "Chenco Pla"

(M.C. - 1990) D.J. Ferrero Silvage

· "El Regall"

(M.C. - 1990) E. Gironés Penadés

· "Mingo"

(Pd. - 1990) M. Gandía Conejero

· "Molí de Lluna"

(M.C. - 2002) S. Gómez i Soler

· "De la Foia al Maset"

(M.C. - 2005) M.A. Sarrió Nadal

· "A la Casa Calvo"

(M.C. - 2008) F. Valor Llorens

· "Al Camp Anar"

(M.C. - 2008) J. Sanjuán

· "Emillet"

(Pd. - 2008) D. J. Ferrero Silvage

· "De Careta i Talonera"

(M.C. - 2009) C. Roig Espí

· "Cubelles"

(M.C. - 2011) J. Ferrero Forcada

· "Diània"

(M.C. - 2014) S. Gómez Soler

· "Llauradors 1883"

(P.D. - 2014) V. Cerdà Peris

· "Gea"

(M.P. - 2014) F. Sanchis Gandia

· "Bancal del Cel"

(M.C. - 2014) D. Castelló Silvestre

· "L'Alfàbega"

(P.D. - 2016) J. Ferrero Forcada

· "Llauradors d'Al Camp Anar"

(M.C. - 2017) J. D. Jover Piqueres

CIDES

PRIMER TRO	M ^a Amparo Gandía Conejero
PRESIDÈNCIA	M ^a Àngeles Sanchis Torró
SECRETARIA	María Pérez Pérez
TRESORERIA	Isabel Penadés Romero
REPRESENTANT	Amadeo Juan Galbis

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí a cavall

José Enrique Doria Morell

Esquadra "Tac-Attack / Borregos"

Concurs

Cap d'esquadra: Amadeo Juan Galbis

Esquadra "Pioneres"

Primer Tro: Mª Amparo Gandía Conejero

Cap d'Esquadra: Isabel Penadés Romero

Banda Societat Musical de Beniarrés

Interpreta: "Inarpa" de Saül Gómez i Soler, "Mai Sabel" de Francisco Valor i "Tabal i Saragüells" de Mario Roig Vila.

Esquadra "Pajaritos / Babioca / Veteranos"

Cap d'esquadra: Miguel Ángel Gandía Conejero

DADES D'INTERÉS

Fundada en 1975 quan les penyes Artur, Ron i Afonaítos decideixen abandonar la mar marinera i convertir-se en cavallers i deixebles del noble burgalés Ruy Díaz de Vivar. El nom de Cides va desbancar al pretés inicialment de Conquistadores.

La vestimenta que llueixen prové dels dissenys del membre fundador de la comparsa Luis Delgado Rojas, el qual es va cenyir als canons de guerrer cristià i va introduir-hi alguns elements al·legòrics valencians referents al Rei Jaume I com ara a l'escut.

En 2007 van eliminar el casc donant pas a una coroneta metàl·lica i la dalmàtica es va modificar de mànegues i llargària, suprimint les malles de les cames.

MÚSIQUES PER ALS CIDES

· "Gonzalo Capità" (M.C. - 1997) D.J. Ferrero Silvage	· "Porra i Destral" (M.C. - 2003) J. Barberà Fontana	· "Dracs daurats" (M.C. - 2013) J. Conejero Olcina	· "Ereta" (M.C. - 2016) J. Conejero Olcina
· "Saiyid" (M.C. - 2000) J. Barberà Fontana	· "Inarpa" (M.C. - 2009) Saül Gómez	"Càrrecs del Cid" (Pd. - 2015) J. Barberà Fontana	

MARINEROS

PRIMER TRO	Andrés Navalón Gómez
PRESIDÈNCIA	M ^a Carmen Sanz Penadés
SECRETARIA	Elena Satorre Gil
TRESORERIA	Inma Ferrero Penadés
REPRESENTANT	José Vizcaíno Borredá

ORDRE DE DESFILADA

Banderí de la comparsa en la barca de L'Àntiga

Portaguions: Vicent Micó Micó.

Esquadra "Xamalaxam / Gaiato"

Cap d'esquadra: Gonzalo Gironés Sarrió

Esquadra "Arre i Avant" - Concurs

Cap d'esquadra: José Vizcaíno Borredá

Societat Protectora Musical d'Antella

Interpreta: "Benataire" de Francisco Valor Llorens, "Jéssica" de José Rafael Pascual Vilaplana i "Aragonesos 99" de Daniel Juan Ferrero Silvage

Esquadra "La Traca"

Cap d'Esquadra: Pilar Pla Soriano

Esquadra "La Mar Salà / Laberinto"

Primer Tro: Andrés Navalón Gómez

Cap d'Esquadra: Andrés Navalón Gómez

Banda Unió Musical Santa Cecília de Canals

Interpreta: "Xamarcai" de Francisco Valor Llorens, "Antebellum" de Francisco Valor Llorens i "La Rosa i el Drac" de Francisco Valor Llorens

MÚSIQUES PER ALS MARINEROS

· "Als Mariners d'Ontinyent"

(Pd. - 1965) B. Adam Ferrero

· "Mariners d'Ontinyent"

(M.C. - 1990) M.A. Sarrió Nadal

· "Manolo, el Carnisser"

(M.C. - 2001) O. Sempere Francés

· "Llebeig"

(M.C. - 2010) S. Gómez i Soler

· "Bonus Cristianus"

(M.C. - 1966) J. M. Ferrero Pastor

· "Luorgi"

(M.C. - 1998) E. Gironés Penadés

· "Avant Mónica i Maica"

(M.C. - 2004) D. J. Ferrero Silvage

· "La Rosa dels Vents"

(M.C. - 2016) F. Sanchis Gandía

· "Nereidae"

(Pd. - 2005) M. Gandía Conejero

· "Paki Martí"

(Pd. - 2006) D. J. Ferrero Silvage

BUCANEROS

PRIMER TRO	Ignacio Campos Vidal
PRESIDÈNCIA	Lorena Albert Bolinches
SECRETARIA	Encarna Cucart Cuenca
TRESORERIA	Alicia Osca Calabuig
REPRESENTANT	Juan Mira Albero

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí en carrossa: Rosa Pla Santamaría
Esquadra "Infantils"

Cap d'esquadra: Laia Reyes Martínez

Esquadra "69 / Pembajack"

Cap d'esquadra: Dani Francés Mora

Banda de Llocnou d'En Fenollet

Interpreta: "Veles e vents" de Saül Gómez i Soler i "L'Ambaixador Cristià" de Rafael Mullor Grau

Esquadra "Chocolate / Veteranos"

Cap d'esquadra: Ceferino Micó Sempere

Esquadra "Trompà / Juveniles"

Cap d'esquadra: Víctor Úbeda Campos

Esquadra "Monsters"

Cap d'esquadra: Óscar Cambra Recatalá

Banda "La Nova" de Quatretonda

Interpreta: "Maras" de Saül Gómez i Soler i "Jéssica" de José Rafael Pascual Vilaplana

Esquadra "Universal"

Cap d'esquadra: Manuel Bellver Turégano

Esquadra "Calavera / Valkirias"

Cap d'esquadra: Virtudes Borrell Cerdán

Esquadra: Garfio - Concurs

Primer Tro: Ignacio Campos Vidal

Cap d'esquadra: Óscar Úbeda

Unió Musical d'Agullent

Interpreta: "La Rosa i el Drac" de Francisco Valor i "De la Vila al Regall" de Daniel J. Ferrero Silvae

DADES D'INTERÉS

Fundada el 26 de setembre de 1966 ix per primera vegada en les festes de 1967. Es constitueix en principi per festers arribats de Kábilas i Marineros. Prenen el nom dels pirates que assetjaven les naus espanyoles i angleses en el segle XVIII. Estos Bucaneros van voler incorporar una nova vestimenta poc vista en esta ciutat.

Consta de barret d'ala doblada amb ploma i cinta roja, brusa blanca, pantaló negre, botes, cinturó i bossa de cuir. Duen la capa roja a l'interior i negra a l'exterior sobre un muscle i al coll els penja el típic medalló.

El vestit de diari canvia la brusa blanca per una groga mantenint pantaló, botes i cinturó.

<http://www.comparsabucaneros.com/>
<http://www.facebook.com/BucanerosOntinyent>

MÚSIQUES PER ALS BUCANEROS

· "Bucaneros d'Ontinyent"
(M.C. - 1991) M.A. Sarrió Nadal

· "De la Vila al Regall"
(M.C. - 1997) D. J. Ferrero Silvae

· "Veles e vents"
(M.C. - 2011) S. Gómez i Soler

· "Avant, Micó Bucanero"
(M.C. - 2012) D. Castelló Silvestre

· "Lydia"
(M.C. - 1991) M. A Sarrió Nadal

· "Javi Bucanero"
(M.C. - 2006) D. J. Ferrero Silvae

· "Bucanera"
(M.C. - 2012) F. Valor Llorens

GUSMANS

PRIMER TRO	Rafael Gandia Ferrero
PRESIDÈNCIA	Rafael Gandia Ferrero
SECRETARIA	Paula Cabedo Gramage
TRESORERIA	Silvia Rey Soriano
REPRESENTANT	Miquel Gironés i Sanz

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí a cavall

Evarist Beneyto i Mancebo

Esquadra "Toxins"

Cap d'esquadra: Kevin Muñoz

Esquadra "Almadrava / Sidònia"

Caps d'esquadra: Paula Cabedo Gramage i

Patricia Calatayud Salcedo

Esquadra "Veguers / Toxins"

Primer Tro: Rafael Gandia Ferrero

Concurs

Cap d'esquadra: Rafael Gandia Ferrero

Societat Musical "La Lira" de Quatretronda

Interpreta: "Mai Sabel" de Francisco Valor

Llorens, "Aralk" de Francisco Valor Llorens,

"Caballeros de Navarra" d'Ignacio Sánchez

Navarro i "Diafebus" de Saül Gómez i Soler.

Esquadra "Xurros"

Caps d'esquadra: Pau Urenya Micó i Xavi

Borrell Reig

DADES D'INTERÉS

A l'any 1979 dos grans amics, Enríque Ferrero i Ricardo Gramage, provinents d'una altra comparsa decideixen formar la Comparsa de Gusmans. Aquesta ha canviat diverses vegades d'indumentària.

Al vestit de gala de la seua fundació predominaven els color blanc i blau així com el casc de llargues plomes. Aquesta indumentària va durar poc de temps, ja en en 1986 fan un canvi de vestimenta que durarà fins a 2008.

En 1994 canvien també la segona vestimenta que passa a ser una dalmàtica arlequinada en quatre parts que combina els colors verd i gris sobre el qual està la creu en roig que caracteritza aquesta comparsa.

En 2009 Joan Vicent Martínez i Ballester dissenya la nova indumentària de gala. S'han mantingut els colors roig i blanc plantejant una aparença més guerrera i s'ha donat més lleugeresa. S'ha eliminat el casc i s'ha retornat a la pica original com a arma, encara que retallada.

En l'any 1989 José Gandia Coll va ser el primer Capità gusmà. Amb motiu d'aquella primera capitania es va estrenar la marxa "Gusmans d'Ontinyent" de Daniel J. Ferrero Silvage. Carlos Martí Donat i José Martínez Fernández foren Ambaixador i Banderer en 1995 any en que Daniel Ferrero va compondre el pas-doble "Tres gusmans".

El capità de 2001, Francisco Martínez Gramage, també té dedicada una marxa de Daniel Ferrero que es diu "Paco Martínez".

En 2013 Daniel Rengel va dedicar "Bonum Guzman" al capità Sergio Pla Pastor.

La comparsa també compta amb dues peces més, una marxa cristiana, "Diafebus", composta per Saül Gómez, dedicada a Vte. Juan Egea Soriano que va ser el primer Primer Tro de l'esquadra Toxin el 1999 i el pas-doble dolçainer "Jordi", compost per Saül Gómez, dedicat a Jordi Vidal Cambra, Primer Tro de 2015.

<http://www.gusmans.com/>

MÚSIQUES PER ALS GUSMANS

· "Gusmans d'Ontinyent"
(M.C. - 1989) D.J. Ferrero Silvage

· "Tres Gusmans"
(M.C. - 1995) D.J. Ferrero Silvage

· "Diafebus"
(M.C. - 1999) S. Gómez i Soler

· "Paco Martínez"
(M.C. - 2001) D.J. Ferrero Silvage

· "Bonum Guzmán"
(M.C. - 2013) D. Rengel Salvador

· "Jordi"
(Pd. - 2015) S. Gómez i Soler

ARQUERS

PRIMER TRO	Vicente Descals Llopis
PRESIDÈNCIA	José Ramón Francés Bernabeu
SECRETARIA	Enrique Cambra Silvestre
TRESORERIA	María José Galiana Aleixandre
REPRESENTANT	Juan Cucart Alfonso

ORDRE DE DESFILADA

Portaguions en carrossa

Antonio Calatayud Albuixech

Esquadra "Torre de Marfil" - Singulars

Cap d'esquadra: José Penadés Sáez

Banda "Tot per la música"

Interpreta: "Tabal i Saragüells" de Mario Roig Vila i "Creu Daurà" de Francisco Valor Llorens

Esquadra "Xe Vichy", amb el vestit arquer

de 1986 a 2005

Cap d'esquadra: Lidia Juan

Esquadra "Arqueres", amb el vestit arquer

de 1968 a 1985

Cap d'esquadra: Pepa Doria Llopis

Unió Musical de Rotglà i Corberà

Interpreta: "Aralk" de Francisco Valor Llorens

i "Mai Sabel" de Francisco Valor Llorens.

Esquadra "Dos de Dos / Penó / Excalibur"

Cap d'esquadra: Joan Cucart Sanchis

Esquadra "La Cabotà"

Primer Tro: Vicente Descals Llopis

Concurs

Cap d'esquadra: Vicente Descals Llopis

Unió Musical de Confrides "Aitana"

Interpreta: "La Cruzada" de Francisco José García García, "Signum" de Saül Gómez i

Soler i "Arquers d'Ontinyent" de José M^a

Valls Satorres

DADES D'INTERÉS

"Els ballesters del Rei Jaume I"

Fundada en 1968, té el seu origen en un grup de festers de la comparsa de Mossàrabs que optà per crear una nova comparsa.

Inicialment vesteixen robes d'estil "Robin Hood". En 1986 les canvien per altres més acords a l'estil clàssic de guerrer cristià.

En 2004 una comissió treballa per tal de aproparar més la seua indumentària a la història medieval. Així, l'actual vestimenta és el més semblant possible a la d'un arquer del segle XIII, concretament, a la d'un soldat ballester del rei Jaume I, els quals participen en els fets de la conquesta de València i, per tant, en la incorporació d'Ontinyent a la Corona d'Aragó.

El conjunt es basa en una túnica marró coberta per un guardapits bicolor (crema i taronja). Les manegues segueixen la línia del teixit de malla que també s'incorpora per protegir les cames i per cobrir el cap. Es completa amb cinturó, borsa, manilles i coroneta de cuir, tot decorat amb tatxons de metall. A l'esquena porten un carcaix amb fletxes i un arc, arma identificativa dels Arquers. També, s'ha col.locat en la túnica la creu original de la comparsa, i unes barres diagonals en color roig.

Com un dels elements decoratius primordials trobem les barres de la Corona d'Aragó, senyera del rei Jaume I i element identificatiu de les seues tropes així com de les viles reials, com ho és Ontinyent.

D'aquesta forma simbòlica integren la idea de pertànyer als exèrcits de la Conquesta de València amb la bandera de la ciutat, i es destaca la identificació de la comparsa amb el nostre poble.

Enguany celebren el 50 aniversari de participació festera.

<http://www.arquers.es/> · <http://www.facebook.com/arquers>

MÚSIQUES PER ALS ARQUERS

· "Arquers d'Ontinyent"
(M.C. - 1985) J.M. Valls Satorres

· "Guillem, el Seco"
(M.C. - 1994) E. Orquín Aleixandre

· "Pepe Elies, l'Arquer Cristià"
(M.C. - 1995) M. Gandia Conejero

· "Rafa Cucart"
(M.C. - 1998) M.A. Sarrió Nadal

· "Vira d'Aliaga"
(M.C. - 2002) S. Gómez i Soler

· "Arquer del Penó"
(M.C. - 2004) E. Orquín Aleixandre

CRUZADOS

PRIMER TRO	Ramon Gramage Gandia
PRESIDÈNCIA	Vicente Bordera Álvarez
SECRETARIA	José Gandía Martínez
TRESORERIA	Fran Gil Conejero
REPRESENTANT	Ignacio Pastor Vila

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí en carrossa

Francisco Gil Pla

Esquadra "Penya la Podà"

Caps d'esquadra: Genoveva González Soler i María Segura Ferrero

Esquadra "Templados"

Cap d'esquadra: Vicente Bordera Gironés

Cercle Musical Primitiva d'Albaida, El Gamell

Interpreta: "Templaris d'Albaida", "El timbal i la lluna del Cid" i "L'Aragonés perfecte", totes de Vicent Pérez Esteban

Esquadra "El Mig"

Cap d'esquadra: Rafa Montés Tortosa

Esquadra "Som els que som"

Caps d'esquadra: Toni Soler i José Descals

Esquadra "Penya la Paella"

Primer Tro: Ramon Gramage Gandia Concurs

Cap d'esquadra: Ramon Gramage Gandia

Banda Artístico Cultural de Montaverner

Interpreta: "Ix el Cristià" de José Mª Valls Satorres, "Marxa dels Creuats" de José Mª Valls Satorres i "La Llegenda d'En Ragra" de Jaume Blai Santonja Espinós

DADES D'INTERÉS

Des dels inicis de la nostra festa i fins a 1882 va existir una comparsa que tenia el mateix nom de Cruzados i que a causa de com anaven vestits, eren coneguts popularment amb el nom de Capellans.

Els actuals Cruzados apareixen en 1973 i el seu nucli fundacional prové de la 'Penya l'Ancla' de la Comparsa de Mariners. En un principi van tractar de ser admesos en la festa amb el nom de Mosqueters que no va ser acceptat.

El trage fundacional va ser dissenyat per Miguel Lapiedra, en aquell moment membre de la comparsa i estudiant de Belles Arts, sent el mateix que s'utilitza en l'actualitat amb molt poques variacions. Destaca la senzillesa i l'austeritat amb dos tonalitats dominants: blanc i roig. Com a distintiu presenta una única creu en el pit i l'escut d'armes del llinatge de cada cruzado brodat en la capa.

Al llarg de la seua història els Cruzados han distingit com a membres d'honor de la comparsa a: El senyor Antonio Asunción Hernández, President de la Diputació de València (1983-1987) i Ministre de l'Interior d'Espanya (1993-1994); i al compositor musical el senyor José Mª Valls Satorres.

En 1989 José María Valls Satorres els va dedicar la 'Marxa dels Creuats', el mateix autor va compondre en 1997 '25 anys' amb motiu del 25 aniversari de la fundació de la comparsa. L'arxiu musical de la comparsa ho completen la marxa cristiana 'Creu d'Arsuf' obra de Jose Rafael Pascual Vilaplana, obsequi de la 'Penya el Mig' al Capità Cristià de 2003 Javier Peiró Pla, i 'Odràci' del mateix compositor murero, dedicada a Ricardo Montés Oviedo, Primer Tro de la comparsa en 2011 i "Akitania" de Saül Gómez Soler dedicada a la Capità Cristià de 2015 María Peiró González.

Des de 2005 es pot trobar molta més informació sobre qui i com som els Cruzados d'Ontinyent en internet.

Des de 1988, i de forma ininterrompuda, la "Marxa dels Creuats" és una de les dos peces musicals que la banda oficial de la comparsa interpreta al llarg de l'Entrada, sent la peça amb que s'arranca i es tanca la desfilada.

Enguany estrenen la marxa "La Llegenda d'En Ragra" de Jaume Blai Santonja Espinós dedicada al Primer Tro 2018, Ramon Gramage Gandia.

www.cruzadosontinyent.com

MÚSIQUES PER ALS CRUZADOS

· "Marxa dels Creuats"
(M.C. - 1989) J.M. Valls Satorres

· "25 anys"
(M.C. - 1997) J.M. Valls Satorres

· "Odràci"
(M.C. - 2011) J.R. Pascual Vilaplana

· "La Llegenda d'En Ragra"
(M.C. - 2018) J.B. Santonja Espinós

· "El Cruzárabe"
(Pd. - 1989) J.M. Valls Satorres

· "Creu d'Arsuf"
(M.C. - 2003) J.R. Pascual Vilaplana

· "Akitania"
(M.C. - 2015) S. Gómez i Soler

CONTRABANDISTAS

PRIMER TRO	Amparo Revert Penadés
PRESIDÈNCIA	José Fco. Seguí Martínez
SECRETARIA	Teresa Silvestre Morales
TRESORERIA	María Esteve Herrero
REPRESENTANT	Teresa Silvestre Morales

ORDRE DE DESFILADA

Bandierí en carrossa

Natxo Tortosa Sánchez

Esquadra "Bandidos"

Cap d'esquadra: Alberto Cambra

Esquadra "Tres Esquadres"

Cap d'esquadra: Sergio Ubeda Ortola

Esquadra "Rondenyes"

Cap d'esquadra: Teresa Silvestre Morales

Esquadra "Calañé" - Singlars

Caps d'esquadra: Mercedes Pastor i Rosa Sarrió

Unio Musical d'Albaida "L'Aranya"

Interpreta: "Carmen" de Miguel Á. Sarrió,
"Sergio Seguí" de Daniel J. Ferrero Silvage i
"Churrumbelerías" d'Emilio Cebrían Ruiz

Esquadra "La Fusta"

Cap d'esquadra: Cristina Olcina Gramage

Esquadra "Bandoleres"

Cap d'esquadra: Teresa Gandía Borredá

Esquadra "Contrabando"

Cap d'esquadra: Vicente Marrahí Guerrero

Esquadra "Tempranillo" - Primer Tró:

Amparo Revert Penadés - Concurs

Cap d'esquadra: Ignacio Pastor Revert
Agrupació Musical "La Banda" d'Alfarrasí

Interpreta: "Ignacio Contrabandista" de Miguel Á. Sarrió, "Por la puerta grande" de F. Ledesma i R. Oropesa i "Tono" de Vicent Simó

DADES D'INTERÉS

Fundada en 1961, el segon any de les nostres festes.

Prenen l'atuend típic de la Serranía de Ronda que feren famós els genets bandolers d'aquell indret. Els Contrabandistes milloraren molt i molt aquelles robes amb l'incorporació de primorosos bordats en fil d'or i lluentors, així com els "madronyos" de llana en la manta i en les polaines.

Es tracta d'una vestimenta realitzada en panilla o vellut negre i consta de marsellet ricament bordat en mànegues i espatlla, jupetí interior de color, saragüell perl genoll també bordat i amb randes. Canana a la cintura i polaines de cuir o botes; camisa blanca i llaç o corbata roja. Al muscle duen una manta xeresana i el mocador al cap que es cobreix amb la muntera.

Les dones duen una variació d'este vestit que consisteix en el marsellet, la falda pantaló i el barret de "Calañás" i des del 2015 el bordat de les dones és lliure.

El dissabte de festes, just abans de l'acte del Contrabando que protagonitzen amb els Mariners, ofereixen el "Ball dels Contrabandistes" en la plaça de la Concepció.

<http://www.contrabandistesontinyent.com/>

MÚSIQUES PER ALS CONTRABANDISTAS

· "Els Contrabandistes" (M.C. - 1988) J.M. Valls Satorres	· "El Nostre Cabo" (Pd. - 2001) M.A. Sarrió Nadal	· "Trabuc i Navaixa" (Fanf. - 2004) J. M. Valls Satorres	· "Sergio Guerola" (Pd. - 2010) M. Roig Vila
· "Els de Sempre" (Pd. - 1992) D.J. Ferrero Silvage	· "Ana Piera" (Pd. - 2002) E. Orquin Aleixandre	· "Ball dels Contrabandistes" (Fanf. - 2004) E. Orquin Aleixandre	· "Teresa Silvestre" (Pd. - 2013) M. Roig Vila
· "Sergio Seguí" (Pd. - 1996) D.J. Ferrero Silvage	· "Carmen" (Pd. - 2003) M.A. Sarrió Nadal	· "Pepe Guerola" (Pd. - 2005) J.B. Santonja Espinós	· "Bandolera" (Pd. - 2015) M. Roig Vila
· "Ignacio Contrabandista" (Pd. - 1998) M.A. Sarrió Nadal	· "Encuentros" (Pd. - 2004) J.R. Pascual Vilaplana	· "El Señorito Cojones" (Pd. - 2007) J. B. Santonja Espinós	· "Rebemar" (M.C. - 2016) D.J. Ferrero Silvage
· "Ambaixadora Contrabandista" (M.C. - 1998) M.A. Sarrió Nadal	· "Alfredo Capità" (M.C. - 2004) J.B. Santonja Espinós	· "Conxa Contrabandista" (Pd. - 2008) M. A. Sarrió Nadal	· "Estefa" (Pd. - 2016) D.J. Ferrero Silvage
			· "Cap i Tro" (Pd. - 2017) M. Roig Vila

FONTANOS

Comparsa Fontanos

PRIMER TRO	Rafael Albert Mollá
PRESIDÈNCIA	Salvador Micó Gil
SECRETARIA	M ^a Carmen Micó Gil
TRESORERIA	José Manuel Rosa Aceta
REPRESENTANT	Rafael Albert Mollá

ORDRE DE DESFILADA

Portaguíó en carrossa

Jordi Albert Muñoz

Esquadra "Taories"

Cap d'esquadra: Elena Ballester Sanchis

Esquadra "Griffons"

Cap d'esquadra: José Revert Sanchis

Esquadra "Gamba Salà" - Primer Tro:

Rafael Albert Mollá - Concurs

Cap d'esquadra: Alfredo Moscardó Salido

Societat Musical de Benicolet

Interpreta: "Antebellum" de Francisco Valor

Llorens, "Mai Sabel" de Francisco Valor

Llorens i "Maras" de Saül Gómez i Soler

DADES D'INTERÉS

Al 1940 naix oficialment, després d'intentar-ho anys abans, intents que es van voler truncats arrel d'esclatar la Guerra Civil.

Adopten aquest nom basant-se en la creença que antigament Ontinyent era anomenat Fontinyent i amb la intenció de representar la gent del poble. A dia de hui es l'única que du el escut del municipi al seu traje.

"La indumentària adoptada va ser la primera inspirada en l'època de la Reconquesta, el traje de gala constava d'una bata blanca, amb sanefes verdes als voltants, que ostentava sobre el seu pit la gloriosa

ensenya de la Creu Roja que presidia les lluites dels cristians en les seues croades contra els fills de Mahoma, capa blava com a ensenya de l'aigua que es el be més pur, apreciat i abundant d'aquestes terres, com a armes una espaseta i la característica porra, maça de combat en les seues lluites cos a cos amb les hosts de la Mitja Lluna. Per cobrir el cap boina blava i/o casc rodó, correatges creuats al pit i sandàlies marrons amb calces blaves. El segon vestit canvia la túnica blanca per una gris."

Aquesta vestimenta ha anat evolucionant al llarg dels anys, diferents tipus de cascs i armes han format part de la seua indumentària, però el traje de gala sempre ha estat Fidel als colors inicials de la comparsa, túnica blanca amb capa blava.

El traje de gala actual consisteix en una túnica blanca fins els genolls amb passamaries i l'escut de la ciutat al pit. Per sobre duen una cota de malles que cobreix cap i muscles. La capa blava amb la creu de l'Orde de Montesa, cinto i bossa de cuir aïç com les botes, porra com a arma i la boina blava al cap que ha substituït la coroneta metàl·lica i el casc.

El segon vestit canvia la túnica blanca per una altra verda també amb l'escut de la ciutat al pit i la capa blava per una blanca. Abandona el casc i manté les botes, el cinturó, la bossa i la cota de malles.

Devots de les tradicions i costums d'aquest poble, els Fontanos foren portadors de la imatge de la Puríssima al seu centenari, devoció que continuà durant molts anys amb la visita a la nostra patrona, després de la Diana del dissabte de Festes, i on se li oferia una Salve. També foren els primers en participar a la Ofrena acompanyats dels instruments més tradicionals, dolçaines i tabalets.

Els boatos de les seues capitanies i ambaixades s'han caracteritzat sempre per la presència d'elements característics d'aquesta ciutat a la que representen, fruit d'açò es la col·laboració de la comparsa en la recuperació del "Ball dels cavallets" i posterior donació al poble l'any 1999 a la celebració de la seua tercera Ambaixada.

A més... "Compten al seu haver que va ser la primera comparsa cristiana en atrevir-se a vestir un traje de singular a l'Entrà, que van lluitar per la incorporació de la dona en la festa com a membre de ple dret, en les seues files va formar la primera esquadra de dones de la festa de moros i cristians d'Ontinyent, així com el primer ambaixador que va recitar personalment el text de Cervino".

MÚSIQUES PER ALS FONTANOS

· "Fontanos d'Ontinyent"
(M.C. - 1999) E. Gironés Penadés

· "Rafa Albert, Banderer'99"
(M.C. - 1999) E. Terol

· "Antebellum"
(M.C. - 2011) F. Valor Llorens

· "Maras"
(M.C. - 2017) S. Gómez i Soler

· "Fontanos"
(M.P. - 1999) T. Navarro

· "Grifons"
(Fanf. - 1999) S. Gómez i Soler

· "Llinatge"
(M.C. - 2017) F. Valor Llorens

· "Callaris"
(Fanf. - 2017) R. Penadés Silvestre

ESTUDIANTS

AMBAIXADOR CRISTIÀ	Juan Alonso García
BANDERER CRISTIÀ	Susana Calabuig Ferrero
PRIMER TRO	Raquel Soriano Morales
PRESIDÈNCIA	Ricardo Enguix Ferrero
SECRETARIA	Vicent Horcas López
TRESORERIA	Desa Gregori Biosca
REPRESENTANT	Ricardo Enguix Ferrero

DADES D'INTERÉS

Fundada en 1860. Després de la Capitania de 1966 i davant d'una crisi important de quantitat de components hagueren de deixar les festes algun temps. Però un grup entusiasta de festers va provocar la seua reaparició. Amb Patricia Conejero Salinas al capdavant foren la comparsa capitana l'any 2000 i marcaren la fita de que per fi una dona fóra capitana de les nostres festes. Amb este fet, van acabar amb el que, segurament, era l'últim escull que quedava per acabar de normalitzar la participació de les dones en la festa. Carregats de forquetes, culleres o llapisseres intenten donar la sensació de la rebel·lia juvenil que correspon als estudiants, però la realitat mostra una inqüestionable serietat a l'hora d'eixir al carrer.

<http://estudiantsontinyent.es/>

AMBAIXADA CRISTIANA

Leonardo da Vinci i l'art de la guerra:

Da Vinci és, principalment, conegut per les seues magnífiques obres d'art, des de la Mona Lisa fins el Sant Sopar, però també va dedicar gran part de la seua vida a imaginar màquines com la seua versió avançada d'un helicòpter amb ales que batien evocant un àguila.

Hom tendeix a associar al gran home del Renaixement amb la bellesa i la ciència, no amb la guerra.

Leonardo da Vinci odiava la guerra, a la qual denominava "bogeria bestial", però en adonar-se que aquesta era inevitable, va dissenyar gran quantitat d'armes molt avançades per a l'època, com per exemple metralladores de múltiples canons, torres de setge, morters i, fins i tot, un vehicle precursor dels tancs moderns, amb la intenció de guanyar suport financer de personatges amb gran pes en la guerra, com per exemple el Duc de Milà, Ludovico Sforza i Cesare Borgia de Florència i així donar a conèixer la resta dels seus treballs.

En aquesta Ambaixada volem mostrar part d'aquests invents del gran mestre.

L'ambaixada arranca amb el portaguí de la comparsa, sobre un vaixell inspirat en el disseny del **Vaixell amb pales**.

Li segueixen l'**esquadra La Gamba** i l'**esquadra Escrivans** que porten vestits dissenyats per a l'ocasió amb elements que fan referència a la imatge de l'**Home de Vitruvi**.

A continuació, es mostren uns panells amb alguns dels esbossos que Leonardo va realitzar.

Mantenint aquesta mateixa temàtica, els segueix **Masters Ballet** amb un espectacle, la imatge central del qual és l'Home de Vitruvi. Es tracta de definir, per mitjà de la simetria usada en l'arquitectura, a l'home perfecte.

La següent **carrossa** ens mostra el **laboratori de Leonardo**, amb els seus aprenents.

Li segueixen l'**esquadra Arreu** i l'**esquadra Plaerdemavida** que porten vestits dissenyats per a l'ocasió amb elements que fan referència a la imatge a la **Ballesta Geganta de Leonardo**.

Segons els plans de Leonardo, la **ballesta**, un vertader "somni tecnològic" del seu temps, hauria d'emprar-se per a llançar grans boles de pedra i sembrar així el pànic i el temor entre els enemics. Les seues dimensions eren descomunals. La reproducció que es mostra és de menor dimensió que l'original. En l'original l'arc tenia una obertura de 42 bracs florentines, uns 24 metres, i se subjectava sobre un tronc de 23 metres de llarg i 1,2 metres de gressor.

La **Ballesta Geganta** és escortada per una **esquadra amb el vestit de Gala** de la comparsa.

Tot seguit, es mostra una reproducció del **Canó múltiple** o **Metraladora**. La metraladora era un arma de diversos canons, Da Vinci la va dibuixar al voltant de 1480. L'arma destaca pel seu enginyós mecanisme de punteria i de càrrega: amplia el camp de tir a una forma de ventall. La metraladora resultava un arma potencialment eficaç, fàcil per a moure's en el camp de batalla, doncs era lleugera i estava muntada sobre rodes. Es mostra portada tal com es transportaven els canons de l'època, tirats per bous.

El **batalló d'Esport i Dansa** ens mostra un espectacle on les boles de canó que tant li agradaven a Leonardo i les cintes de colors, referent de la comparsa Estudiants, ballen entre si.

Com a bloc final, trobem l'**Escorta de l'Ambaixador** i la **Banderera**, l'esquadra **Carpe Diem**, que porten un vestit dissenyat per a l'ocasió, d'inspiració guerrera, amb els colors clàssics de la Comparsa Estudiants, però amb elements que fan referència a la **Maquina Voladora** de Leonardo.

Tanca l'Ambaixada la carrossa de l'Ambaixador Juan Alonso García i la Banderera Susana Calaguig Ferrero. La carrossa és una reproducció en moviment de la **Maquina Voladora** o "Ornitòpter".

La màquina voladora de Leonardo da Vinci va ser un dels més atrevits dissenys del geni Renaixentista. La va anomenar Ornitòpter i per a poder dissenyar-la va passar in comptables hores observant el vol dels ocells i d'insectes, mentre dibuixava un disseny darrere l'altre. L'aparell comparteix característiques amb l'actual ala delta o *hang glider*, doncs només requereix d'un pilot que controle amb mans i peus el sistema de corioles, palanques i pedals per a simular el vol.

AMBAIXADA CRISTIANA ESTUDIANTS

ORDRE DE DESFILADA

- 1.- **Carrossa amb el banderí de la comparsa: Marta Sanchis Soriano**
- 2.- **Esquadra Especial La gamba**
Cap d'Esquadra: Rafa Gandia
- 3.- **Esquadra Especial Escrivans**
Cap d'Esquadra: Ricardo Enguix
- 4.- Banda de música: **Unió Musical de l'Orxa**
Interpreten: "Tabal i Saraguells" de Mario Roig Vila i "La rosa i el drac" de Francisco Valor Llorens
- 5.- Panels: **La creativitat bèl·lica de Leonardo**
- 6.- **Ballet Masters**
- 7.- Música que acompanya al ballet de MASTERS
- 8.- **Plataforma del Laboratori de Leonardo** que mostra catapulta en construcció.
- 9.- **Esquadra Especial Arreu**
Cap d'esquadra: Vicente Sarrió
- 10.- **Esquadra Especial Plaerdemavida**
Cap d'esquadra Saro Bordera
- 11.- Banda de música: **Unió Musical Vila de Bocairent**
Interpreten: "La cruzada" de Fco. José García García, "Antebellum" de Francisco Valor Llorens i "Elionor" de Miguel Ángel Sarrió Nadal
- 12.- **Ballesta gegant**, portada per 2 bous
- 13.- **Esquadra de gala de la comparsa**
Cap d'Esquadra: Marcos Monzó Vidal
- 14.- Banda de música: **Societat Musical La Nova del Palomar**
Interpreten: "Templaris" d'Albaida de Vicent Pérez Esteban, "Aralk" de Francisco Valor Llorens i "Creu daurà" de Francisco Valor Llorens
- 15.- **Carrossa Canó**: portada per 2 bous
- 16.- **Batalló a càrrec d'Esport i Dansa**
- 17.- Música que acompanya al ballet
- 18.- **Cavalls d'exhibició**
- 19.- **Escorta Ambaixador i Banderera: Esquadra Carpe Diem - CONCURS**
Cap d'Esquadra de Concurs: Raquel Soriano Morales - Primer Tro
- 20.- **Carrossa Ambaixador i Banderera:**
JUAN ALONSO GARCÍA i SUSANA CALABUIG FERRERO
- 21.- Banda de música: **Agrupació Musical d'Ontinyent**
Interpreten: "Leonardo" de Jose Mª Ferrero de la Asunción

MÚSIQUES PER ALS ESTUDIANTS

· "Estudiants d'Ontinyent"
(M.C. - 1993) F.J. Sánchez Roca

· "Arrels" (M.C. - 2012)
F. Sanchis Gandia

· "Leonardo" (M.C. - 2018)
J.M. Ferrero de la Asunción

· "Regnum" (M.C. - 2000)
C. Fernández Sevilla

AMBAIXADA CRISTIANA ESTUDIANTS

ENTRADA MORA 24-08-2018

ONTINYENT

MOROS I CRISTIANS

2018

A. Torró Ferrero

Societat de Festers
del Santíssim Crist de l'Agonia

COMUNITAT
VALENCIANA

Entregados a ti

Nuestro mayor valor: el equipo técnico de FAIN

Nuestros proyectos hablan por si solos

Oficinas, hospitales, centros comerciales, museos, hoteles, edificios emblemáticos... Además somos líderes en comunidades de propietarios y mantenimiento multimarca.

- **Garantizamos el mejor servicio del sector**
- **Cobertura en toda España**
- **Servicio 24 horas y festivos**

Nuevo Hospital de la Fe
Montaje y mantenimiento de 78 ascensores y 2 escaleras mecánicas.

Aeropuerto de Manises
Montaje de 13 equipos y mantenimiento de 48 equipos

FAIN le ofrece la mejor oferta con el mejor servicio en mantenimiento de ascensores.

Nuestra posición de líderes y una dilatada experiencia en el sector así lo garantizan.

Entregados a ti

DISTRIBUIDOR EN EXCLUSIVA:

No dude en consultarnos

ORDRE ENTRADA MORA

1

Moros Espanyols

Capitania Mora

Chanos

7

2

Saudites

Omeyas

8

3

Mudéjares

Benimerins

9

4

Mossàrabs

Abencerrajes

10

5

Taifas

Kábilas

11

6

Moros Berberiscos

Moros Marinos

Ambaixada Mora

12

Organitza:

Col·labora:

MOROS ESPANYOLS

CAPITÀ MORO	Enrique Galbis Biosca
PRIMER TRO	Daniel Sevilla Castellanos
PRESIDENT	Miguel Perigüell Penadés
SECRETARI	Daniel Sevilla Castellanos
TRESORER	Rafael Mateu Nadal
REPRESENTANT	Rafa Gandía Montés

DADES D'INTERÉS

Naix en 1920 per un grup de festers provinents de Kábilas. El vestit original va ser canviat per l'actual en 1982 respectant els colors de l'anterior. Així duen una túnica blanca amb motius geomètrics en marró, capa - abric en marró i passamaneries i motius en or, bossa multicolor i turbant en blanc, verd i roig.

Des dels seus orígens ha emprat quatre models de gel·laba diferents. L'actual segona vestimenta mostra ratlles verticals de color marró, roig i blanc.

Mantenen des de fa molts anys una estreta relació amb la banda de música de la Poble Llarga, no debades en l'any 1944 el mestre Pérez Ballester els va compondre i dedicar la marxa àrab «Moros Españoles».

<http://www.morosespanyols.com/>

CAPITANIA MORA

“Bien sabes Capitán, del Guadalete las hórridas jornadas”

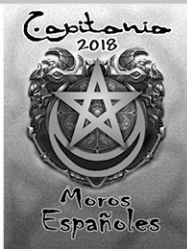
En el año 91 de la Hégira muere Witiza, penúltimo rey visigodo de Hispania y tras ello, don Rodrigo, es proclamado rey en la corte de Toledo enfrentándose a Agila, hijo de Witiza, que también ambicionaba el trono.

“Y al conde don Julián fiero ultrajando trajo a España las iras del alarbe”

A partir de este momento el conde don Julián será protagonista en el transcurso de la historia, conduciendo a las tropas de Alá a la península ibérica, dirigidas por el general beréber, Tariq Ibn Ziyad, quien pactará con los hijos del anterior rey, Witiza, por su enemistad con don Rodrigo.

Y es el día 28 del ramadán cuando los dos ejércitos convergen en las inmediateces del río Guadalete. Una gran batalla que pondría fin a la monarquía visigoda.

Con estos hechos históricos llegan los Moros Españoles para recrear en la ciudad de Ontinyent su particular visión de la batalla del Guadalete.

Una puerta árabe, que simboliza la salida de África hacia la península, inicia el boato de la capitania junto con el banderín oficial de la comparsa y de la capitania. Sobre ella, los hijos del próximo primer tró de los Moros Españoles.

Acto seguido, encontramos una parte del ejército de Tariq, un contingente de soldados dispuestos a luchar por su capitán hasta la victoria o hasta la muerte.

Sin demorar más la espera del público, llega el momento estelar de la noche, una majestuosa bandera vaticina lo que está a punto de acontecer. El bloque del capitán toma las calles de Ontinyent acompañado por 18 camellos, ocho de ellos blancos que tiran del carruaje de combate sobre el que se alza el capitán, y diez a sus flancos, montados por sus más fervientes guerreros. El resto de su fiel escolta avanza a pie protegiendo su retaguardia desfilando al compás de la marcha mora Gal-Tariq, dedicada al capitán por su familia.

Tariq Ibn Ziyad va más allá de la gobernación de la Hispania visigoda. Su propósito es llevar la palabra del profeta hasta los confines del mundo. Por ello ordena, nada más producirse el desembarco de su ejército en el peñón de Gibraltar, quemar las naves que los han transportado, a fin de que sea imposible volver hacia atrás.

A continuación, podemos ver una escuadra africana representada por la peña "la Boina" y "el Moro", y seguidamente, la escuadra "Muz-Arab" con las peñas "L'Ambiscà" y "la Chispa".

Empiezan los bloques del fuego mostrando el dominio de Tariq, con saqueos e incendios, allá por donde pasaban sus tropas.

Antes de emprender el camino, Tariq acude al jardín de Alá, el gran desierto del Sáhara, para encontrarse con su Djinn, su genio, su ángel de la guarda, donde este le proporcionará la fuerza, la inspiración y los consejos para la batalla.

Es en este momento cuando aparece el ballet Masters mostrando, mediante la brujería y la fantasía de la época, un espectáculo único formado por más de un centenar de personas.

Seguidamente, hace acto de presencia una nueva escuadra, también guerrera, formada por las peñas "la Graella" y "la Estás que sí" con su caballo batidor. Acompañadas por la escuadra "Tuareg Blanca", formada por las jóvenes de "L'ambiscà" y "Totes a una".

Surge un nuevo elemento de brujería: un esqueleto de cabeza de serpiente seguido por la escuadra "Tuareg Guerrero" luciendo el traje la peña "Bachattio".

La intervención de los hijos del anterior rey, Witiza, fue crucial en la batalla, abandonando el ejército visigodo y dejando al rey don Rodrigo en desventaja, tal y como habían pactado con Tariq. Este hecho marcó la batalla de Guadalete, y es por ello, que encontramos una escuadra con aires cristianos, protagonizada por las peñas "Tot massa be" y "Mare tapem".

Además, acompañando, tenemos a la escuadra "Tuareg Naranja" formada por la peña "Galdufa".

Para finalizar el bloque del fuego, un bosque en llamas recrea el avance de Tariq dando paso ahora a las peñas "Som prou" y "Al-Gái" cerrando de este modo la parte más guerrera del boato.

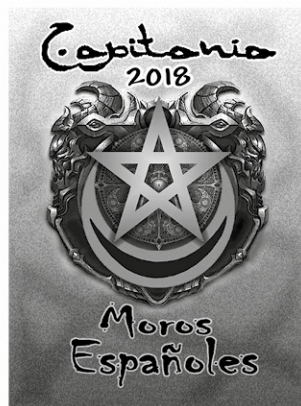
Es el turno de simular la riqueza, la belleza, la sensualidad y el esplendor de la cultura musulmana. Es el momento del ballet Opera donde las bailarinas se dispondrán sobre una carroza con una gran cabeza de elefante.

Siete serán los camellos guardianes de las favoritas del capitán: su mujer, avanzando al frente de la escolta; y sus hijas, elevadas sobre una majestuosa carroza con bailarinas. Todas ellas, desfilando al compás de la marcha mora Tres Llunes, regalo del capitán a su mujer y sus dos hijas.

Para finalizar el boato, el general Tariq presentará los tesoros como gesto del saqueamiento al que fueron sometidos cada uno de los territorios tomados por la invasión musulmana.

Y como no podía ser de otra manera, tres escuadras con el traje oficial de la comparsa y con el primer tró de 2018 cerrarán el desfile de los Moros Españoles que ostentan la capitania de este año.

Tariq dio inicio a ocho siglos de esplendor musulmán en la península ibérica, lo que posteriormente conoceríamos como Al-Ándalus.

CAPITANIA MORA MOROS ESPANYOLS

ORDRE DESFILE CAPITANIA

CARROSSA PORTAGUIÓ

CARRUATGE DEL CAPITÀ MORO 2018: ENRIQUE GALBIS BIOSCA

1- Esquadra Especial

ESCORTA CAPITÀ (Penya Chuplamelo)

Cap d'esquadra Juan Mateu

Marxa: Gal-Tariq de Saül Gómez i Soler

BANDA DE MÚSICA AGRUPACIÓ MUSICAL SANTA CECÍLIA DE CASTALLA

2- Esquadra Especial

ESQUADRA DE NEGRES (Penya la Boina - Font Vella)

Cap d'esquadra Javier Soler

Cabo Batidor

Marxa: El ball del moret, de Gustavo Pascual Falcó - Germans, de Pedro Estevan - Sóc Marrakesch, de

José Mª Valls Satorres

BANDA DE MÚSICA ALBAIDA

3- Esquadra Especial

ESQUADRA MUZ-ARAB (Penya l'Ambisca i la Chispa)

Cap d'esquadra David Ordiñana

4- Esquadra Especial

ESQUADRA MARROQUI (Penya la Graella i Estas que si)

Cap d'esquadra Gaspar Alcaraz

Cabo Batidor

Marxa: Paco el Xollat, de Daniel J. Ferrero Silvage - Alik-Gasbá, d'Enrique Alborch Tarrassó - Als Judios, de

José María Valls Satorres

BANDA DE MÚSICA ASSOCIACIÓ UNIÓ MUSICAL BOCAIRENT

5- Esquadra Especial

ESQUADRA TUAREG BLANCA (Penya Totes a una i l'Ambisca)

Cap d'esquadra Miriam Ferrero

6- Esquadra Especial

ESQUADRA TUAREG GUERRERA (Penya Bachattio)

Cap d'esquadra Susana Vidal

Marxa: Chimo, de José Mª Ferrero Pastor - Reige, de José Mª Ferrero Pastor - Aligeaba Spyros, de Vicent

Pérez Esteban

BANDA DE MÚSICA XERESA

7- Esquadra Especial

ESQUADRA CRISTIANA (Penya Mare tapem i Tot massa be)

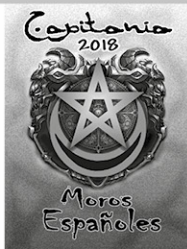
Cap d'esquadra Sara Gandia

Marxa: Jamalajam, de José Ferrándiz Fernández– Roperia Ximo, de Francisco Valor Llorens – Habibi,

d'Alfredo Anduix Calabuig

BANDA DE MÚSICA UNIÓ MUSICAL LA POBLA LLARGA

CAPITANIA MORA MOROS ESPANYOLS

8- Esquadra Especial
ESQUADRA TUAREG TARONJA (Penya Galdufa)

Cap d'esquadra Maria Vañó

9- Esquadra Especial
ESQUADRA TUAREG FEMENINA (Penya Som prou)

Cap d'esquadra Maria Martínez

Marxa: L'Entrá dels Moros, de Camilo Pérez Monllor - Éxodo, d'Ernest Gold i E. Castro - Xabat, de Saül Gómez i Soler

BANDA DE MÚSICA SOCIETAT UNIÓ ARTÍSTICA MUSICAL D'ONTINYENT

10- Esquadra Especial
ESQUADRA TUAREG (Penya Al-Gaï)

Cap d'esquadra Dani García

11- Esquadra Especial

ESCORTA FAVORITA

Cap d'esquadra Favorita (M^oCarmen Lucas Santonja)

Marxa: Les tres llunes, de Saül Gómez i Soler

BANDA DE MÚSICA UNIÓ MUSICAL ROTGLÀ

12- Esquadra de gala (Penya el Moro)

Cap d'esquadra Pepe Guerola

13- Esquadra de gala (Penya Bolet - Colocat)

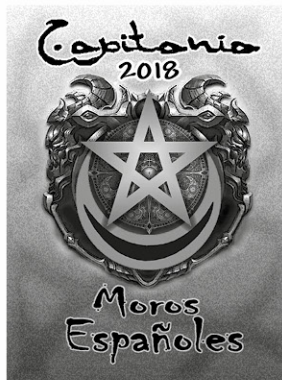
Cap d'esquadra Ramón Martínez

14- Esquadra de gala Primer Tro: Daniel Sevilla (Penya Chuplameló) - Concurs

Cap d'esquadra Miguel Periguell

Marxa: Moros Espanyols, de José Pérez Ballester - El Kabila, de José Mª Ferrero Pastor - Moros Verdes, de Manuel Sagi Echevarría

BANDA DE MÚSICA UNIÓ MUSICAL ROTGLÀ

MÚSIQUES PER ALS MOROS ESPANYOLS

· "Mataix"
(Pd.-Marxa - 1943) J. Pérez Ballester

· "Yoltefer"
(Pd. - 1988) M. Gandía Conejero

· "Al Abed Alkazar"
(Pd. - 2006) J.R. Pascual Vilaplana

· "Les tres llunes"
(M.M. - 2018) S. Gómez i Soler

· "Moros Españoles"
(M.M. - 1944) J. Pérez Ballester

· "Paquito Llin"
(Pd. - 1989) M. Gandía Conejero

· "Alíkh-Gasbà"
(M.M. - 2012) E. Alborch Tarrasó

· "Pepe el Barrugueret"
(M.M. - 1986) M. Gandía Conejero

· "Elvira"
(Dansa - 1994) M. Gandía Conejero

· "Gal-Tariq"
(M.M. - 2018) S. Gómez i Soler

CAPITANIA MORA MOROS ESPANYOLS

SAUDITES

PRIMER TRO	Arturo Reig Pla
PRESIDÈNCIA	Jordi Piera Olives
SECRETARIA	Alejandro Ferrero Pérez
TRESORERIA	Francesc Pla i Sanchis
REPRESENTANT	Sergio Cambra Beneyto

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí en carrossa

Jordi Piera Micó

Esquadra "Alikates"

Cap d'esquadra: Àngel Torregrosa Calabuig

Esquadra "El Pou / Aladins"

Cap d'esquadra: José Mª Ferrero Silvage

Esquadra "Varios / Volaorets"

Cap d'esquadra: Luis Lacueva

Banda Unió Musical de Muro d'Alcoi.

Interpreta: "Al Xíquet" de José Ureña Eiras i "Alhakerem" d'Ignacio Sánchez Navarro.

Esquadra "Ktifa"

Cap d'esquadra: Víctor Gil Calabuig

Esquadra "Abdul Halem"

Cap d'esquadra: Vicent Villaplana Sanchis

Esquadra "Torbats / Volaorets"

Primer Tro: Arturo Reig Pla - Concurs

Cap d'esquadra: Arturo Reig Pla

Unió Artística Musical de Fontanars dels Alforins

Interpreta: "Als Moros Vells" de Jaume F. Ripoll Martins, "Moros Verds" de Manuel Sagi Echevarría, "Jamalajam" de José Ferrándiz Fernández i "Saudites" de José Mª Ferrero Pastor

Esquadra "Benicolpet"

Cap d'esquadra: Ildelfonso Ballester Mancheño

DADES D'INTERÉS

Naix en 1967 amb festers arribats de la comparsa de Mos-sàrabs. Entre els seus components va comptar amb "el mestre", José María Ferrero, que va dedicar a la comparsa la marxa mora "Saudites".

La vestimenta original no ha variat pràcticament, amb el seu posat senyorial que imita fidelment els propis àrabs i beduïns del desert, així com la seua elegància i austeritat. En 1981 canviaren els colors de l'abric passant de marfil i o a or i negre, mantenint la túnica blanca amb ribets d'or i l'original turbant saudita.

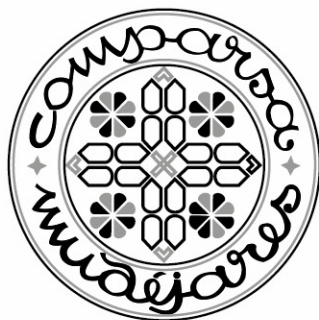
La roba de diari consta de gel-laba gris amb cordó roig, el mateix color que té el barret de Fes.

MÚSIQUES PER ALS SAUDITES

· "Mozárabe Revert"
(M.M. - 1951) J.M. Ferrero Pastor	· "Sauditas"
(M.M. - 1971) J.M. Ferrero Pastor	· "Al Caid"
(M.M. - 1988) J. Insa Martínez	· "Julio"
(M.M. - 1995) D.J. Ferrero Silvage
· "Reige"
(M.M. - 1958) J.M. Ferrero Pastor	· "Sisco - Penya el Pou"
(M.M. - 1988) D.J. Ferrero Silvage	· "Bon Fester"
(M.M. - 1991) D.J. Ferrero Silvage	· "Al Xíquet"
(M.M. - 2005) J. Ureña Eiras
			· "Aladins"
(M.M. - 2007) D.J. Ferrero Silvage
			· "Iramsor"
(M.M. - 2013) J.M. Ferrero de la Asunción
			· "Aladins, al pas!!"
(PD. - 2014) M. Gandia Conejero

MUDÉJARES

PRIMER TRO	Santiago García Bayo
PRESIDÈNCIA	Alberto Climent Malpartida
SECRETARIA	Juan José Lliso Bartual
TRESORERIA	Yaiza Pla Marán
REPRESENTANT	Germán Vidal Giner

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí en dromedari

Ricardo Gil Pla

Esquadra "Borrachines / Perill" - Singlars

Cap d'esquadra: Enrique Micó Turégano "Curry"

Societat Musical "La Pau" de Beneixama

"Centenari Mudéjar" de J. Mª Valls, "Cefe" de Saül Gómez i "El Berberisch" de J. Mª Ferrero

Esquadra "Al Sobao / Alioli"

Cap d'esquadra: Andrés Navalón

Esquadra "Lo que siga"

Cap d'esquadra: Carlos Guerola

Esquadra "Tot per l'aire / Alquevé"

Cap d'esquadra: Ricardo Gil Micó

Societat Musical Protectora d'Antella.

"Roperia Ximo" de Francisco Valor, "Jamalajam" de José Ferrándiz i "L'Entrà dels Moros" de Camilo Pérez

Esquadra "Arrere"

Cap d'esquadra: Alberto Vidal

Esquadra "La Milk"

Cap d'esquadra: Germán Vidal

Esquadra "Alí Ben Bufat" - Negres

Cap d'esquadra: Alberto Valls

Societat Musical La Lira de Quatretonda

Interpreta: "Paco el Chollat" de Daniel J. Ferrero Silvage i "Abenserraig" de Saül Gómez i Soler

Esquadra "Miura / Colze"

Cap d'esquadra: Rafa Cambra

Esquadra "Fundadors"

Cap d'esquadra: Manolo Sanz

Esquadra "Otilio" - Primer Tro: Santi García Bayo - Concurs

Cap d'esquadra: Santi García Bayo

Unió Musical d'Atzeneta. "J.J. Cervino" de Saül Gómez, "Marxa del Centenari" d'Amando Blanquer i "No ho faré més" de Vicent Català

DADES D'INTERÉS

La Comparsa Mudéjares, como tantas otras de las que desfilan en Ontinyent, surgió de la unión de varios festeros pertenecientes a otras tantas comparsas: los Omeyas, los Kábilas y un arquerio; y un gran grupo de gente muy diversa que no pertenecía a ninguna comparsa. El once de febrero de 1975 se solicitó formalmente a la Sociedad de Festeros la inscripción de la nueva comparsa, y en las fiestas de ese año ya desfilaron formando parte del bando moro.

El traje que lucen los Mudéjares fue diseño del Mudéjar ya fallecido Fernando Cambra y consiste en un sayal o chilaba de sarga-gabardina color hueso, una capa de tergal tejido a la plana y color verde y con un dibujo árabe mudéjar en la capucha, ancha, que cae sobre la espalda, gorro en forma de turbante de tergal y seda, y colgando un velo negro de gasa. Como traje de diario se adoptó la chilaba de satén, con tejido de tergal-algodón y a rayas marrón y crudo. De calzado, babuchas apuntadas en verde vivo y con filigranas para el traje de gala, y marrones lisas para el de diario; éste último se remata con fez color naranja y bolsa de piel.

<http://mudejares.org/>

<http://es-la.facebook.com/comparsamudejares.ontinyent>

MÚSIQUES PER ALS MUDÉJARES

· "Ovana"

(M.M. - 1974) J.M. Ferrero Pastor

· "Pepe Brusa"

(M.M. - 1984) J.M. Ferrero Pastor

· "Climent"

(M.M. - 1991) D.J. Ferrero Silvage

· "El Colze"

(M.M. - 2004) R. Garcia i Soler

· "Mudéjares de Ontinyent"

(M.M. - 1975) J.M. Ferrero Pastor

· "Mesón 1987"

(Pd. - 1987) D.J. Ferrero Silvage

· "Sakran"

(M.M. - 1992) D.J. Ferrero Silvage

· "J.J. Cervino"

(M.M. - 2014) S. Gómez Soler

· "Mudayyan"

(M.M. - 2017) R. Penadés Silvestre

· "Turégano"

(Pd. - 2017) Saül Gómez i Soler

MOSSÀRABS

PRIMER TRO	Vicente Martí Donat
PRESIDÈNCIA	Vicente Muñoz Pla
SECRETARIA	Jordi Gil Gironés
TRESORERIA	Joaquín Gil Bayo
REPRESENTANT	Joaquín Tormo Reig

ORDRE DE DESFILADA

Portaguí en carrossa

Tono Sánchez Reig

Esquadra "Arbellar"

Cap d'esquadra: Isabel Úbeda Soler

Esquadra "Sefardins"

Cap d'esquadra: Laura Sarrió Albert

Esquadra "Caftan" - Singulars

Cap d'esquadra: Maria Linares

Unió Musical Belgidense

Interpreta: "Alhakem" d'Ignacio Sánchez Navarro, "Xabat" de Saül Gómez i Soler i "Aligeaba-Spyros" de Vicent Pérez Esteban

Esquadra "Sable i Trabuc"

Cap d'esquadra: Vicent Cerdà Ferrero

Esquadra "Muwaixaha"

Cap d'esquadra: Begoña Soriano Vidal

Esquadra "Jalapeños" - Singulars

Cap d'esquadra: Antonio Valls Abad

SEM Santa Cecilia de l'Olleria

Interpreta: "Guardia Jalfiana" de José Pérez Vilaplana, "Ben Al Sahagui" de Francisco Valor Llorens i "Exodo" d'Ernest Gold arranjada per Enrique Castro

Esquadra "Imposibles"

Cap d'esquadra: Santi Rius Soler

Esquadra "L'Espindarga / Saqqarah"

Cap d'esquadra: José E. Prieto Albuixech

Esquadra "Hardges" - Singulars

Cap d'esquadra: Mariló Santamaria

Societat Ateneu Musical de Cocentaina

Interpreta: "El Moro del Sinc" de Rafael Giner Estruch, "El Negro Sansón" de Miquel Picó Biosca i "No ho faré més" de Vicent Català Pérez

Esquadra "Arreu"

Cap d'esquadra: Vicente Sarrió Aliño

Esquadra "Rebot / Samarros"

Cap d'esquadra: Salvador Pastor Osca

Esquadra "Borsalinos" - Singulars

Cap d'esquadra: Rafa Brotons Montés

Ateneu Musical de Rafelguaraf

Interpreta: "Sóc Marrakesch de José María Valls Satorres i "Germans"

Esquadra "Pit'os"

Cap d'esquadra: Vicent Belda Ferrer

Esquadra "Xeus"

Cap d'esquadra: Ximo Tormo Reig

Esquadra "Jabals"

Cap d'esquadra: José Terol Gramage

Esquadra "Ale-maneta" - Primer Tro: Vicent Martí Donat - Concurs

Cap d'esquadra: Vicent Martí Donat

Agrupació Musical d'Ontinyent

Interpreta: "Almurabae" de Saül Gómez i Soler i "Ana Maria" de Saül Gómez i Soler

DADES D'INTERÉS

Comparsa fundada l'any 1948 per un grup d'amics provinents majoritàriament del món fester. Amb el pas dels anys s'ha convertit en la comparsa més nombrosa de les nostres Festes. D'ella han eixit festers per formar altres comparses com ara els Saudites o Arquers.

El vestit de gala de la comparsa està format per un fes roig amb turbant blanc d'estil veneçà i una bata blanca fins a meitat cama que es cobreix amb un jupetí blau amb ribets grocs, adornat amb dues llunes daurades davant i una darrera. Complementen la indumentària una faixa blava amb ratlles roges i grogues amb dos serrells trenats que pengen d'ambdues cames i una capa ratllada blanca i marró amb caputxa. El vestit s'adorna amb collar i braçalets metàl·lics daurats, sarró de cuir i una espingarda de fusta i metall al muscle. El calçat són uns sabates blaves amb l'empenya groga adornada i uns calcetins alts blancs.

La segona indumentària consta de gel-laba blanca amb franges verticals en marró amb caputxa, un fes roig, sarró de cuir, babutxes blanques de punta alçada i calcetins alts blancs.

Enguany estrenen la marxa "Almurabae" de Saül Gómez i Soler, un regal del Primer Tro 2018 a la seua esquadra.

<http://www.mozarabesontinyent.com/>

MÚSIQUES PER ALS MOSSÀRABS

"Mozárabe Revert"

(M.M. - 1951) J.M. Ferrero Pastor
· "Reige"

(M.M. - 1956) J.M. Ferrero Pastor

· "Mozárabes 1960"

(M.M. - 1960) J.M. Ferrero Pastor

· "Quinze Moros"

(M.M. - 1988) D.J. Ferrero Silvae

· "El Cruzárabe"

(Pd. - 1999) J.M. Valls Satorres

· "Jorsa"

(M.M. - 1991) M.A. Sarrió Nadal

· "Els Mossàrabs"

(M.M. - 1997) F. Cerdà Albiñana

· "Saqqarah"

(M.M. - 1997) D.J. Ferrero Silvae

· "Mozarabía"

(Fant. - 1997) J.M. Valls Satorres

· "La Danza del Fuego"

(Ballet - 1997) C. Ferri Reig

· "Bisbe Mossàrab"

(Pd. - 1998) M.A. Sarrió Nadal

· "Atarfe"

(M.M. - 2003) M.A. Sarrió Nadal

· "Dimni"

(Ballet - 2003) S. Gómez i Soler

"Als Xeus"

(M.M. - 2007) J. Ferrero - C. Fernández

· "Youssef"

(M.M. - 2007) J. Barberà i Fontana

· "Alderaban"

(Ballet - 2009) S. Gómez i Soler

· "le-las"

(M.M. - 2009) S. Gómez i Soler

· "Shukran"

(M.M. - 2011) S. Gómez i Soler

· "Manela"

(M.M. - 2012) D. Castelló Silvestre

· "Sable i Trabuc"

(M.M. - 2013) V.G. Casanova Martínez

· "Ses Bayrak"

(M.M. - 2015) E. Alborch Tarrasó

· "Alonso, mestre fillaner"

(M.M. 2015) F. Sanchis Gandia

· "Padmin"

(Ballet 2015) S. Gómez i Soler

· "Anglus"

(Ballet 2015) S. Gómez i Soler

· "Almurabae"

(M.M. - 2018) S. Gómez i Soler

TAIFAS

PRIMER TRO	Amadeo Martí Bernabeu
PRESIDÈNCIA	José Manuel Gómez Moreno
SECRETARIA	Natalia García Espi
TRESORERIA	Alicia Navarro Cerdá
REPRESENTANT	Joan Sanantonio Lizandra

ORDRE DE DESFILADA

Portaguí en camell

Vicente Torró Cuartero

Esquadra "La Porra / Desastre" - Singulars

Cap d'esquadra: Jordi Martí Durà

Agrupació Musical d'Albaida

Interpreta: "Moros Verds" de Manuel Sagi Echevarría, i "Fran-Semp" de Miguel Picó Biosca

Esquadra "La Tahja / Al Lío / Trabukeres"

Cap d'esquadra: Aranxa Martí

Esquadra "Trakeltery / Xe quin bolet"

Caps d'esquadra: Joan Sanantonio Lizandra, Francisco Revert i Vicent Soler

Esquadra "Arrere / La Sed" - Concurs

Caps d'esquadra: Roberto Sarrió Aliño, Alejo Micó Ferri i José Pastor

Agrupació Musical d'Agullent

Interpreta: "Trakeltery" de Saül Gómez i Soler, "Buscant un bort" de Gustavo Pascual Falcó i "Xabat" de Saül Gómez i Soler

Esquadra "Sable / L'Astrossa / Santa sede"

Caps d'esquadra: José Bas Terol, José Bas Soler, Víctor Bas, Sara Morales i Pablo Penadés

Esquadra: "Garbell / Yamir / Descontrol"

Caps d'esquadra: Javi Mollá, Javi Barberá i Vicente Pastor

Esquadra: "No me l'aigües"

Primer Tro: Amadeo Martí Bernabeu

Cap d'esquadra: Amadeo Martí Bernabeu

Unió Musical Santa Cecília de Barxeta

Interpreta: "El Kábila" de José Mª Ferrero Pastor, "El Moro del Sinc" de Rafael Giner Estruch i "No ho faré més" de Vicent Català Pérez

MÚSIQUES PER ALS TAIFAS

· "Taifas 98"

(M.M. - 1998) D.J. Ferrero Silvage

· "Opus 14"

(M.M. -) R. Benavent Maiques

· "Trakeltery"

(M.M. - 2014) S. Gómez i Soler

· "Siltai"

(M.M. - 2017) S. Gómez i Soler

MOROS BERBERISCOS

PRIMER TRO	Francisco Javier Gramage Gandía
PRESIDÈNCIA	Jesús Bordera Revert
SECRETARIA	Rafael Soler García
TRESORERIA	Alfonso Soler Bas
REPRESENTANT	Vicente Pastor Osca

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí a bord del vaixell xabec "La Berberiscana"

José A. Llin Valiente i l'esquadra "Pitufos"

Esquadra "Cego"

Cap d'esquadra: Roberto Ferre Gandía

Esquadra "Marakuyá"

Cap d'esquadra: Mario Penadés Morant

Esquadra "Cabellera" - Singulars

Cap d'esquadra: Toni Martínez Gandía

Societat Unió Artística Musical d'Ontinyent

Interpreta: "Peri" de David Castelló, "Aligeabaspnyros" de Vicent Pérez i "Als Moros Veils" de Jaume F. Ripoll

Esquadra "El Colpet"

Cap d'esquadra: Iván Aliaga

Esquadra "Meninfot / Semáforos"

Caps d'esquadra: Ximo Penadés i Miguel Calabuig

Esquadra "Anaragates" - Negres

Cap d'esquadra: Xavier Perigüell

U. M. Sant Diego de Liocnou d'en Fenollet

Interpreta: "Sayf" de Ferran Sanchis, "Roperia Ximó" de Francisco Valor i "Als Xaparrós" de José R. Pascual

Esquadra "Califa / Tajao"

Cap d'esquadra: Francisco Esparza Martí

Esquadra "Bereberes"

Cap d'esquadra: Inma Gandía Mollá

Esquadra "Les Primeres" - Singulars

Cap d'esquadra: Mª Carmen Tomás Martínez

Agrupació Musical d'Agullent

Interpreta: "Sendra" de Marcos Gandía, "Abenserraig" de Saül Gómez i "Exodo" d'Ernest Gold

Esquadra "Veteranos"

Cap d'esquadra: Salvador Tormo García

Esquadra "Tamasheq / Barbarroja" - Concurs

Primer Tro: Francisco Javier Gramage Gandía

Cap d'esquadra: Rafael Soler García.

Agrupació Artística Musical del Real de Gandía

Interpreta: "El Berberisch" de José Mª Ferrero, "Xubuch" de José R. Pascual, "Ben Al Sahagui" de Francisco Valor i "Xabat" de Saül Gómez

DADES D'INTERÉS

Apareixen en les festes d'Ontinyent per primera vegada en 1920 i en origen va intentar aglutinar el gremi de sabaters locals. El primer esbós de vestimenta el feu l'artista ontinyentí Carlos Tormo «Carlets».

En essència les robes dels Berberiscos no han patit variacions i consten de dalmàtica blanca amb serrell en marró i passamaneries, faixa ampla en color verd i barret-turbant amb capellina. Duen capa i les sabates també són de color verd. Este vestit es complementa amb els tradicionals «ferros» que són el collar i els braçalests i per últim l'espingarda.

La roba de diari és una gel-laba a ratlles sobre fons en gris i el tradicional barret de fes.

<http://www.comparsaberberiscos.com/>

<http://es-es.facebook.com/comparsa.morosberberiscos>

MÚSIQUES PER ALS MOROS BERBERISCOS

· "El Berberisch"

(M.M. - 1961) J.M. Ferrero Pastor

· "Imposibles"

(Pd. - 1976) J.M. Ferrero Pastor

· "Torró Capità"

(M.M. - 1987) J.M. Valls Satorres

· "Moros Berberiscos"

(M.M. - 1989) M. Gandía Conejero

· "Millenium"

(M.M. - 1999) M. Gandía Conejero

· "Al - Jemel"

(M.M. - 2005) J.C. Sempere Bombó

· "Sendra"

(M.M. - 2011) D. J. Ferrero Silvage

· "Veïns de la plaça"

(Pd. - 2011) Á. Rodríguez

· "Sayf"

(M.M. - 2012) F. Sanchis Gandía

· "Peri"

(M.M. - 2015) D. Castelló Silvestre

CHANOS

PRIMER TRO	Natxo Úbeda Morales
PRESIDÈNCIA	Francisco A. Malpartida del Valle
SECRETARIA	Francisco J. Gisbert Soriano
TRESORERIA	Francesc Tortosa Llin
REPRESENTANT	José Daniel Silvage Sanchis

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí en carrossa

José Vilaplana Gandía

Esquadra "Castanyà"

Cap d'esquadra: José Daniel Silvage Sanchis

Esquadra "Barbacana"

Cap d'esquadra: Miguel Tormo Úbeda

Unió Musical d'Albaida "L'Aranya"

Interpreta: "Alhakem" d'Ignacio Sánchez

Navarro i "Als Berebers" de José Pérez Vilaplana

Esquadra "Xonneta / Centenari"

Cap d'esquadra: Tudi Guillem Sanchis

Esquadra "Pam i Mig"

Primer Tro: Natxo Úbeda Morales

Concurs

Cap d'esquadra: Natxo Úbeda Morales

Societat Unió Artística Musical d'Ontinyent

Interpreta: "El President" de Miguel Picó

Biosca i "Natxo, el Chano" de Mario Roig Vila

DADES D'INTERÉS

En el present any de 2018 la comparsa de Chanos commemora el seu primer Centenari; Cent anys de Festa, Cent anys de compromís amb el Crist i amb la ciutat d'Ontinyent.

La comparsa va ser fundada en 1918 i els primers components provenien de la comparsa de Llauradors.

El trage inicial era a l'estil turc: jopet i pantalons bombatxos rojos, camisa marró i turbant entrellaçat rematat amb una ploma. Amb diferents variacions, es va mantindre el disseny original fins a 1990. En aquell moment, la vestimenta patix un canvi substancial passant a predominar els colors blanc i blau. Aquest any de 2018, coincidint amb el Centenari, la comparsa ha aprovat una modificació de les seues robes de gala i una esquadra desfila ja amb el nou disseny.

La comparsa va participar ininterrompudament en les festes fins a 1935. A mitjan de la dècada dels 50, antics components i un grup de jòvens entusiastes van refundar la comparsa. La comparsa va tornar a participar en les festes de 1957 amb D. Francisco Reig Cambra com a Primer Tro. Des d'aquell moment sis capitànies han marcat els punts d'inflexió de la nostra història.

L'any 2010, en el 150 aniversari de la Festa, la comparsa va inaugurar la seua seu social en la plaça de Baix.

La música sempre ha tingut gran importància en els Chanos. Les últimes bandes oficials han sigut la banda de música de Rafelguaraf, l'Agrupació Musical de Montaverner, i actualment la Societat Unió Artística Musical d'Ontinyent. La comparsa té un patrimoni musical format per més d'una dotzena de peces dedicades a components i esquadres de la mateixa. En el present any s'estrena la marxa mora "Natxo, el Chano", obra de Mario Roig Vila. És un regal a Natxo Úbeda Morales, Primer Tro en l'any del Centenari Chano, amb tota l'estima de la seua família i dels seus amics.

<http://es-es.facebook.com/comparsa.ontinyent>

MÚSIQUES PER ALS CHANOS

· "Edoga" (M.M. - 1990) D. J. Ferrero Silvage	· "El Bigot" (M.M. - 2000) E. Oltra Benavent	· "Pam i Mig" (Pd. - 2002) M.A. Sarrió Nadal	· "Nadim Rashid" (M.M. - 2009) S. Gómez i Soler
· "Xirimixanos" (M.M. - 1990) F. Tortosa i Llin	· "Capità Chano" (M.M. - 2001) M.A. Sarrió Nadal	· "Rey Chano" (M.M. - 2002) E. Orquín Aleixandre	· "Khawla Bint" (M.M. - 2013) D.J. Ferrero Silvage
		· "Al Felucho" (M.M. - 2003) F. Sanz Pla	· "Maig 1964" (M.M. - 2014) L. Belda Cerdà
		· "Palop, Chano i President" (M.M. - 2007) M.A. Sarrió Nadal	· "Natxo, el Chano" (M.M. - 2018) Mario Roig Vila
		· "Banat" (M.M. - 2007) F. Sanz Pla	

OMEYAS

PRIMER TRO	Inmaculada Cócera Santamaría
PRESIDÈNCIA	Begoña Mas Valor
SECRETARIA	Pepa Serna Mollà
TRESORERIA	María Julia Gisbert Goda
REPRESENTANT	Juan Antonio Sanantonio Salcedo

ORDRE DE DESFILADA

Portuguíó en camell

Juan Antonio Sanantonio Salcedo

Esquadra "Abderramán"

Cap d'esquadra: José Juan del Carmen Belda

Esquadra "Perfil"

Cap d'esquadra: Mabel Malpartida

Esquadra: "Llobens" - Singulars - Concurs

Cap d'esquadra: Montse Ortola

Unió Musical de Llanera de Ranes

Interpreta: "Ropería Ximo" de Francisco Valor Llorens, "Abenserraig" de Saül Gómez i Soler i "El Negro Sansón" de Miguel Picó Biosca

Esquadra "Endavant"

Cap d'esquadra: Sayo Martínez

Esquadra "Va bé"

Cap d'esquadra: Susi Lizandra

Esquadra "91" - Primer Tro: Inmaculada

Cócera Santamaría

Cap d'esquadra: Tere Gironés

Unió Musical de Llanera de Ranes

Interpreta: "Aligeabà-Spyros" de Vicent Pérez Esteban, "El Moro del Sinc" de Rafael Giner Estruch i "Xabat" de Saül Gómez i Soler

MÚSIQUES PER ALS OMEYAS

· "Agustín Gandía"
(M.M. - 1989) D.J. Ferrero Silvage

· "El Omeya José Berenguer"
(M.M. - 1996) D.J. Ferrero Silvage

· "Beatriz Capitana Mora"
(M.M. - 2002) M.A. Sarrió Nadal

· "Al-Lali"
(M.M. - 2003) M.A. Sarrió Nadal

· "Wallada"
(M.M. - 2014) D.J. Ferrero Silvage

DADES D'INTERÉS

La comparsa Omeyas va ser fundada després de les festes de 1970 per un grup de dèsset amics procedents dels Moros Espanyols que, junt amb d'altres amics, decideixen formar part de l'exèrcit Moro.

Quant a la vestimenta, l'actual gel-laba de gala es diferencia poc de la primitiva (1971), que va ser modificada dues vegades (1979 i 1990) perquè la tela es va esgotar. Segueix mostrant la sumptuositat de la dinastia que representa amb la combinació de verds i blaus i amb el majestuós daurat. El vestit es complementa amb una elegant capa blanca, un fes blau amb guarniments de pedreria i borla amb fil de fantasia, sabates grogues i una bossa confeccionada amb teixit jacquard. La vestimenta de diari consta de gel-laba fúcsia, barret de Fes, sabates blaves i la clàssica bossa de cuir.

La comparsa Omeyas ha ostentat en quatre ocasions la capitania de l'exèrcit Moro. El primer va ser Gonzalo Gramage Ferrero (1979); el segon, Rafael Iborra Irlés (1990) i el tercer, Beatriz Alemany Sagues (2002), la primera dona que va exercir este càrrec en la host musulmana i el quart va exercir Maria Insa Úbeda (2014) Components de la comparsa també han tingut la fortuna de recitar els versos de Cervino. En 1977 Miguel Sarrió Ferri i Vicente Andrés Donat foren el primer ambaixador i el primer banderer, respectivament. En 1996 Javier Riera Ayora (ambaixador) i Salvador Espí Perelló (banderer) representaren estos càrrecs. Finalment, en 2008, Ana Penadés Torró va ser l'ambaixadora i Lali Salmerón Callejas, la banderera.

Actualment la comparsa està formada aproximadament per uns cents components (adults i menuts), distribuïts en les següents penyes: *Abderramán, Endavant, La Nostra Penya* (fundadors), *Llobens, Noranta-u, Perfil, Va Bé i Wallada*.

BENIMERINS

PRIMER TRO	Paco Penadés Romero
PRESIDÈNCIA	José Luis Mollá Micó
SECRETARIA	Quique Gramage Mollá
TRESORERIA	Natxo Gramage Mollá
REPRESENTANT	Javier Brotons Valor

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí en carrossa

Javier Revert Ferrero

Esquadra "Bombachos" - Singlars

Cap d'esquadra: Gaspar Ferrero Penadés

Ateneu Associació Cultural d'Ontinyent

Interpreta: "Éxodo" d'Ernest Gold - E. Castro,

"Moros Verds" de Manuel Sagi Echevarría i

"El Kábila" de José Mª Ferrero Pastor

Esquadra "Papi / Tarbu / Montó / Sable"

Cap d'esquadra: Begofia Borredá Penadés

Esquadra "La Babutxa"

Cap d'esquadra: Sandra Vilaplana Llin

Esquadra "Touaregs"

Cap d'esquadra: José Luis Mollá Micó

Esquadra "Ni Fu Ni Fa / Filles de Merín"

Cap d'esquadra: Pepe Brotons Ribera

Esquadra "Tiets"

Primer Tro: Paco Penadés Romero

Concurs

Cap d'esquadra: Paco Penadés Parras

Banda Instructiva Musical d'Alfafara

Interpreta: "Benimerins d'Ontinyent" de

Daniel Juan Ferrero Silvage, "Paco el Chollat"

de Daniel Juan Ferrero Silvage i "Xavier el

Coixo" de José Rafael Pascual Vilaplana

DADES D'INTERÉS

La Comparsa de Benimerins va participar per primera vegada als Moros i Cristians d'Ontinyent en l'any 1947. Encara que en un primer moment anaven a anomenar-se Tuaregs, les autoritats locals van instar als fundadors a triar entre altres noms, dels quals van el·legir el de Benimerins.

La vestimenta del Benimerins respon al clàssic estil otomà, formada per jupetí i bombaxos, falxa groga, elegant capa, turbant, llança i babutxes. Esta composició va ser escollida entre les diferents combinacions fetes amb les peces de la Roperia de la Viuda de Trelis d'Alcoi i es manté pràcticament intacta des dels inicis de la Comparsa. La gel·laba de diari va substituir, en les festes de 1969, l'antic tratge de disparar fet en cotó i en el seu disseny en ratlles verticals s'inclouen els colors del tratge de gala, destacant el roig, blau, verd, groc, i blanc.

Els Benimerins se situen a una casa de l'emblemàtica Plaça de Sant Domingo i es fan acompanyar des de l'any 1980 pels músics de la Societat Instructiva Musical d'Alfafara, constituint una de les relacions més duraderes de la festa ontinyentina. La marxa Benimerins d'Ontinyent, estrenada amb motiu de la Capitania de 1991 i composta per Daniel J. Ferrero Silvage, sempre sona al final dels actes i les desfilades, sent tot un símbol dels Benimerins.

En aquest any 2018 els Benimerins compleixen 71 anys de participació en la Festa morocristiana dedicats a engrandir-la, millorant i augmentant la devoció al nostre patró el Santíssim Crisó de l'Agonia.

<http://www.benimerins.com/>

MÚSIQUES PER ALS BENIMERINS

· "Yolanda"

(M.M. - 1988) D.J. Ferrero Silvage

· "Benimerins d'Ontinyent"

(M.M. - 1991) D.J. Ferrero Silvage

· "Títaros"

(Dansa - 1997) E. Orquín Aleixandre

· "Bolero"

(Bolero - 1997) E. Orquín Aleixandre

· "Manolo, el Taütero"

(M.M. - 1999) J.M. Bru Casanova

· "Xabat"

(M.M. - 2003) S. Gómez i Soler

· "Ila-à Ibnati"

(Dansa - 2003) E. Orquín Aleixandre

· "Benimerins"

(Pd. - 2005) D.J. Ferrero Silvage

· "Ibenaam"

(M.M. - 2009) J. Ferrero Jorcada

· "Vents i Merins"

(Ball. - 2009) J.M. Bru Casanova

· "Tabalú"

(Ball. - 2009) Batukem

· "Seleg Nairam"

(M.M. - 2011) J. R. Pascual Vilaplana

· "Kansbar"

(M.M. - 2013) J. Conejero Olcina

· "Samuel Ibn Kair"

(M.M. - 2014) J. Conejero Olcina

· "Morayma"

(M.M. - 2015) V.G. Casanova Martínez

· "Linga-Oba"

(Ball. - 2015) S. Gómez i Soler

· "Qayyid Xavi"

(M.M. - 2017) J. Conejero Olcina

ABENCERRAJES

PRIMER TRO	José Penadés Bernabeu
PRESIDÈNCIA	Antonio Tormo Casanova
SECRETARIA	José Ramón Torró Bas
TRESORERIA	Julián Salinas Serrano
REPRESENTANT	José E. Mollá Montés

ORDRE DE DESFILADA

Portuguíó

Diego Palop Benavent

Esquadra "Tuareg / Saramatà"

Cap d'esquadra: Nacho Penadés

Esquadra "Porronet"

Cap d'esquadra: Jorge Calatayud García

Esquadra "Rem / Turbant" - Singulars

Cap d'esquadra: José Salcedo

Societat Musical La Nova del Palomar

Interpreta: "El President" de Miguel Picó Biosca, "El moro del Sinc" de Rafael Giner Estruch i "Aligeabà-Spyros" de Vicent Pérez Esteban

Esquadra "Dusmamadús"

Cap d'esquadra: Borja Galiana Torró

Esquadra "Matamoros"

Cap d'esquadra: Sergio Pomar Montahud

Agrupació Musical La Nova de Quatretonda

Interpreta: "Ser Aben" de Rafael Mullor Grau, "Jamalajam" de José Ferrándiz Fernández i "Roperia Ximo" de Francisco Valor Llorens

Esquadra "Mitja Lluna"

Cap d'esquadra: Ana Torró Pastor

Esquadra "L'Once / El Sable"

Cap d'esquadra: José V. Cambra Penadés

Esquadra "Espindarga" - Concurs

Primer Tro: José Penadés Bernabeu

Cap d'esquadra: José Ramón Torró Bas

Agrupació Musical La Nova de Quatretonda

Interpreta: "Curro Abencerraje" de Daniel Juan Ferrero Silvage, "Als Banu Sarrai" de Daniel Juan Ferrero Silvage i "El Kábila" de José María Ferrero Pastor

DADES D'INTERÉS

Des de l'any 1980 en que es va fundar la comparsa Abencerrajes, tres han sigut les vegades en les que hem ostentat els càrrecs d'Ambaixador i Banderer: en 1986 José Torró Bas i Felipe Carrasco respectivament. 1998 fou l'any en que Enrique Espí va recitar els textos de Cervino i José A Bodí qui portava la bandera de la Mitja Lluna. L'últim, en 2010, José Torró Monllor i Manolo Martínez, portaren la paraula i la ensenya durant les festes.

Igualment, des de la fundació de la comparsa, tres capitans ha aportat la nostra comparsa a les festes del nostre poble: Rafael Gandía en 1992 va ser el primer Capità Abencerraje, Toni Morales en 2004 i Pepe Galiana en 2016.

<http://www.abencerrajes.net/>

MÚSIQUES PER ALS ABENCERRAJES

· "Pepe Donat"

(M.M. - 1996) J.E. Canet Ferri

· "Aben-amic"

(M.M. - 2000) F. Cerdà Albiñana

· "Abenserraig"

(M.M. - 2004) S. Gómez i Soler

· "Buba"

(M.M. - 2008) S. Gómez i Soler

· "Als Banu Sarrai"

(M.M. - 2010) D.J. Ferrero Silvage

· "Ser Aben"

(M.M. - 2013) R. Mullor Grau

· "La Pólvora"

(M.M. - 2015) S. Gómez i Soler

· "Abén Galtor"

(M.M. - 2016) X. Soriano Cambra

· "Curro Abencerraje"

(M.M. - 2018) D.J. Ferrero Silvage

KÁBILAS

PRIMER TRO	Bauti Penadés Gutiérrez
PRESIDÈNCIA	Sergio Reig García
SECRETARIA	Paco Nadal González
TRESORERIA	Javier Cabedo Sanchis
REPRESENTANT	Salvador Albuixech García

ORDRE DE DESFILADA

Portuguí en camell

Santiago Tortosa Ferrando

Esquadra "Universal"

Cap d'esquadra: Jorge Campos Micó

Esquadra "Segrelles"

Cap d'esquadra: Nicolás Terol Contreras

Grup Musical d'Albaida

Interpreta: "Reige" de José Mª Ferrero Pastor

i "Marrakesch" de José Mª Ferrero Pastor

Esquadra "Kainas / No ho sabem"

Cap d'esquadra: Lourdes Belda Salmerón

Esquadra "Xukrut"

Cap d'esquadra: Alba Beneyto Sarrió

Esquadra "Dónuts"

Cap d'esquadra: Salva Revert Gandía

Unió Musical de Rotglà

Interpreta: "Marxa del Centenari" d'Amando

Blanquer i "El President" de Miguel Picó

Esquadra "Chopaora"

Cap d'esquadra: Juan Beneyto Martínez

Esquadra "Mochaora" - Negres

Cap d'esquadra: Marcos Vidal Penadés

Unió Musical Contestana

Interpreta: "A mons pares" i "Als Berebers"

de José Mª Pérez Vilaplana

Esquadra "La Sandia"

Cap d'esquadra: Nico Terol Tortosa

Esquadra "Kabileños / Rif"

Cap d'esquadra: Enrique Pérez Torró

Esquadra "Chonna / Figes Tendres"

Primer Tro: Bauti Penadés Gutiérrez - Concurs

Cap d'esquadra: Bauti Penadés Gutiérrez

Banda Instructiva Musical d'Alfarrasi

Interpreta: "El Kábila" de José Mª Ferrero Pastor i "Paco el Chollat" de Daniel Juan Ferrero Silvage

DADES D'INTERÉS

La comparsa Kábilas tiene su origen en el año 1860, año fundacional de las fiestas de Moros y Cristianos de Ontinyent en honor al Santísimo Cristo de la Agonía. Si bien en los inicios aparecían bajo la denominación de "Moros del Rif", es en 1878 cuando ya se les conoce bajo el actual nombre de Kábilas. Fruto del nombre inicial, durante algún tiempo también fueron conocidos como Rifeños.

La indumentaria ha tenido algunos cambios a lo largo del tiempo, quedando en la actualidad dos trajes oficiales, el de gala y el de diario. El traje de gala está compuesto por capa y chilaba blancas, con cordones y borlas del mismo color, zapatos blancos, gorro fez rojo y bolsa repujada de piel. El de diario está compuesto de chilaba de cualquier rayado distinto al que usan otras comparsas, zapatos verdes, gorro fez rojo y bolsa de piel.

Actualmente la comparsa está formada por 185 kábilas siendo nuestra banda oficial la Banda Instructiva Musical de Alfarrasí.

Estos años de historia han dado espectaculares capitanías y embajadas. Siete kábilas han dirigido la Sociedad de Festeros acompañados de otros muchos ocupando puestos diversos en distintas Juntas de gobierno, doce reinas de fiestas, hijas o nietas de kábilas, así como cinco pregoneros.

MÚSIQUES PER ALS KÁBILAS

- "José Mª Belda, el Guapet" (M.M. - 1965) J.M. Ferrero Pastor (Pd. - 1956) J.M. Ferrero Pastor
- "Ovana" (M.M. - 1974) J.M. Ferrero Pastor
- "Chimo" (M.M. - 1964) J.M. Ferrero Pastor
- "Sis Kábilas" (M.M. - 1989) D.J. Ferrero Silvage
- "El Kábila"

- "Als Chopaors" (M.M. - 1995) D.J. Ferrero Silvage
- "Primer Tro" (M.M. - 1998) D.J. Ferrero Silvage
- "El Califa" (M.M. - 1999) J.M. Sanchis
- "Al meu cosí" (Pd. - 2001) M.A. Sarrió Nadal
- "Tato" (M.M. - 2002) G. Casasempere Gisbert
- "Alarife Kábila" (M.M. - 2004) J. Barberà Fontana
- "Rais Kabir" (M.M. - 2005) D.J. Ferrero Silvage
- "Nagón" (Pd. - 2014) M.A. Sarrió Nadal
- "Bidru" (M.M. - 2015) D. Castelló Silvestre
- "Clara" (M.M. - 2017) Saül Gómez Soler
- "Cefe" (M.M. - 2017) Saül Gómez Soler

MOROS MARINOS

AMBAIXADOR MORO

BANDERER MORO

PRIMER TRO

PRESIDÈNCIA

SECRETARIA

TRESORERIA

REPRESENTANT

Miguel Ángel Fita López

Gonzalo Revert Francés

Paula Soler Torró

Vicent J. Rubio Tortosa

Antonio Soriano Morant

Josep Manel Minsut Silvestre

José Enrique Mollá Sanchis

DADES D'INTERÉS

Nascuda el 1865 amb la idea d'oposar una flota sarraïna a la cristiana en el combat naval en les aigües del riu Clariano, van tripular una nova fragata, anomenada "Almanzor", en record del temible i victoriós guerrer Muhammad Ibn Abi Amir, conegut com al-Mansur, "El Victoriós". Adquirida possiblement amb els fons aportats pels integrants de la Junta Directiva de Festes, del Casino "El Porvenir" o dels membres de la pròpia filada.

La seua participació va quedar relegada per a l'any següent a causa del còlera morbo. La nova filada, sota la denominació de Moros Marinos, forjada a la seu del Casino de "El Porvenir", vingué a engrandir les hosts sarraïnes amb un abillament "a lo turco" i portant polides pales de fusta. Quedà configurada per gents rellevants, d'alt poder econòmic, integrants i simpatitzants del partit conservador, la relació de les quals continua amagada entre les costures de la nostra història.

Durant poc més de segle i mig, passen triomfants per carrers i places a la diana i en l'entrada als acords de pasdobles i marxes mores i en els seus inicis de marxes militars; en el sacrifici de la missa i en la processó, emplen el ritu que des de 1860 porta a convertir Ontinyent en cristiana i mora.

En el transcurs de molts anys, acompanyats de la música, van mostrar la bellesa de la seua desapareguda dansa, registrada a la premsa al llarg dels segles XIX i part del XX, i de manera singular en l'Exposició Regional de València (1909). De la mateixa manera que l'enyorada "Nit del Riu", regalada de goigs i divertiments, en què el protagonisme que posseïa la fragata "Almanzor", al costat de la cristiana "Méndez Núñez", ornada i il·luminada a la veneciana i arrossegades per mules, navegaven en les aigües del riu Clariano per fer seues les escenes històriques lligades al mar, rememorant temps passats en els que s'acudia a defensar les nostres costes dels atacs de pirates berbers i tunisians.

Solcant els mars de la festa, els moros marinos han guiat en infinitat d'ocasions les hosts sarraïnes, porten i custodien l'ensenyia amb el creixent de lluna i declamen els grandiloqüents versos de l'ambaixada des de la coberta de la fragata, on velles i noves generacions de moros marinos hissen en la seua proa tots els seus volers i il·lusions entre dies captivats per un poble i la seua gent.

<http://es-es.facebook.com/moros.marinos>

AMBAIXADA MORA

UNA AMBAIXADA NARRADA D'HORITZÓ A HORITZÓ

El nostre relat versa sobre la història d'un poble que ja no existeix; ningú parla la seua llengua; i tan sols uns pocs són capaços de llegir les proeses de les seues gestes, la benevolència dels seus gestos, la pluralitat de la seua gent i la valentia dels seus guerrers. De protocol, bizantí; dignitat, persa; riquesa, egípcia; literatura, àrab; i identitat, otomana; convertiren dies de ferro, sang i cendres, en una llegenda eterna.

Quan els mesurats passos del temps comencen a desemmascarar les entranyes del segle XVI, la casa d'Osmà governa amb mà de ferro un dels imperis més grans i pròspers que la història de la humanitat ha conegut. Els seus dominis guanyats a sang i foc quedaven salpicats pels trons i depressions dels Balcans, els altiplans i les costes d'Anatòlia, les santes ciutats de la Meca, Medina i Jerusalem, les arenas d'Egipte, les praderies d'Hongria, i les plomisses aigües del Bòsfor que ofrenen els peus del mil·lenari enigma d'Istanbul. Portant sobre el seu cap

l'onerosa càrrega de vetllar tan amplis territoris estesos per tres continents, s'alça Solimà I, "l'ombra d'Al·là en els dos mons", a qui la història ha batejat com "el Magnífic", "el Legislador" o "el Gran Turc".

El Padishah, ha dirigit ara la seua mirada a les traïdores aigües del Mar Blanc. Al capdavant de tan magnànima empresa ha situat als seus millors navegants, als dos grans "Kaptan pasha", almiralls de la indomable i pertorbadora flota otomana que des dels Dardanels han de tallar les aigües per conquerir amb el rugit de la seua veu i la voluntat de la seua bandera la terra de l'infidel emperador cristià. Les seues batalles es compten per victòries: Belgrad, Budapest, Mohacs, Iraq, Líbia i Rodas, ja alberguen millors dies sota bandera otomana. I altres com Viena o Malta han sentit baix els seus peus el martellejar dels cascots dels cavalls i el rodar de les peces d'artilleria en el paviment.

La Mediterrània, centre del món, de les rutes comercials i llar també de pirates i bandits, és ara el pati de jocs dels turcs des dels temps de la batalla de Preveza. La consigna és clara: fer que tremole l'infidel cristià, com al seu dia es va estremir Roma.

Per tal d'ofrenar tan honrosa empresa, ha de reunir-se un dels més poderosos exèrcits que els nostres ulls s'hagen atrevit mai a presenciar. Tropes conformades des dels rudimentaris homes de frontera, entrenats sota el candent ferro de la batalla, fins a la subjugada disciplina dels geníssers, la intel·ligència dels seus enginyers, passant pels guerrers i mercenaris de la fe, posaran les seues armes a disposició de tan honrosa gesta.

Mai ha marxat al combat un exèrcit en millor ordre ni amb major ostentació de forces, com el dels turcs en l'època del seu apogeu militar. Amb una organització envejable, des dels dies llunyans dels centurions; cada primavera, acompanyats de la seua artilleria, camells i animals carregats de provisions, recorrien Europa per posar a prova les tàctiques estudiades en l'inquiet hivern. Les seues lleis eren justes, l'ordre dels seus campaments en el setge pulcre i vasta la pluralitat de les gents que prenien per vassalls.

El muetzi ha llançat la proclama, homes vinguts de les distants regions de Rumèlia, Pèrsia, Aràbia i Anatòlia, ja es troben reunits sota l'onejar de les cues de cavall ancorades a terra en senyal de batalla. El destí galoparà les jornades anhelant el frenesí de la batalla. Temperen els ànims i aplaquen les ànsies, doncs un vaixell ja s'albira en una mar llançada a un cel quallat de llums d'ira. Els dies de quietud han arribat a la seua fi, els Senyors de l'Horitzó ja porten reflectida en la mirada la imminència de la batalla.

EL CONFÍ DE LES AIGÜES

La fina arena, la freda carícia de les ones en una destemperada nit. Alguna cosa agita la inquietud a l'altre extrem de les costes d'Istanbul. Un so aterrador acompanya les tempestuoses aigües en un cel quallat de llums d'ira..., el grinyolar de cadenes i el batre de l'esforçat cant dels remers, aventuren la fatalitat del destí que talla imparabile la mar.

- **Portaguions, Fragata Almanzor**
- **Ballet Masters "INDRA MARE"**
- **Grup de percussió i dolçaines "La Colla"** (Interpreta: "Indra Mare", de Xus Gandia Navarro)
- **Esquadra El Vaixell (Almanzor - El Turco)** Cap d'esquadra: José Antonio Soler Gironés. Cap batedor: Julio Richart Crespo
- **Cercle Musical Primitiva d'Alcoi** (Interpreta: "L'entrà dels moros", de C. Pérez Monllor)

RUMÈLIA, LA FERESA DE L'AVANTGUARDA

Un colp sec de canó atronà els cels, i esquerdà el sòl baix els seus peus. La temuda artilleria otomana acompanyà aquells homes que porten per ofici la guerra reflectida a la mirada (els mercenaris i akincis). Nascuts per lluitar. De rostre pàl·lid i maclent trobarien en la lluita cos a cos la felicitat en la fatalitat del seu destí.

- **L'artilleria. Pyros, espectacle "MIDFAS"**
- **Esquadra de Mercenaris Europeus (Rumèlia)** Cap d'esquadra: Maria Revert Sanchis
- **Esquadra d'Akincis (El Garrot)** Cap d'esquadra: Rafael Reig Tortosa
- **Agrupació Musical d'Ontinyent** (Interpreta: "Voluntad de Fer", de J. Pérez Vilaplana; "Xabat", de S. Gomez i Soler; i "Jamalajam", de J. Ferrándiz Fernández)

PÈRSIA, L'ART ANCESTRAL DE LA LLUITA

Arribats de les províncies de La Meca, Bagdad, Mossul i Bàssora, nombrosos genets passen balancejant-se rítmicament sobre camells, en tota una invasió oriental d'Europa. La destresa amb l'arc i el mosquet a galop d'aquests guerrers, fou peça clau en les incursions i batalles a camp obert.

AMBAIXADA MORA MOROS MARINOS

- **Genets sobre camells**
- **Esquadra de Guerrers Perses (Cantera-Campanà/ Pèrsia)**
- Cap d'esquadra: Eva Martí Montahud
- **Esquadra de Guerrers Perses (La Branca)**
- Cap d'esquadra: Javier Gil Pastor
- **Agrupació Musical Santa Cecília de Castalla**
- (Interpreta: "Moros Verdes", de M. Sagi Echevarría; i "Jeques Verdes", de S. Gomez i Soler)

- **Esquadra de Monjos Perses (Sense Nom)**
- Cap d'esquadra: Gonzalo Pérez Pérez.
- Cap batedor: Damian Vicente Tortosa
- **Cercle Musical Primitiva d'Albaida "El Gamell"**
- (Interpreta: "Moros i Cristians", de C. Pérez Monllor)

ANATÒLIA, UN IMPERI ARRELAT ALS SEUS ORÍGENS

Disciplinats i arrogants, els alabarders, solaks, sipahis i la infanteria otomana satisfieren des dels dies de l'assalt a Constantinoble la set de conquestes dels seus senyors. Cada primavera, acompanyats per un rigorós aprovisionament, llançaren els seus esquadrons a recórrer els camins del vell continent. Arribat l'hivern els seus ànims descansaren baix les rames del nuós arbre que narra els llegendaris alhors d'un imperi construït prenent per base la fe.

- **Caravana d'abastiment**
- **Ballet Ópera, "HARETEK"**
- **Plataforma "L'Arbre del destí"**
- **Ballet Ópera, "JAMSA"**
- **Esquadra de Sipahis (El Porronet)**
- Cap d'esquadra: Juanjo Barber Mataix
- **Esquadra d'Infanteria (La Pala - El Turco)**
- Cap d'esquadra: Vicente J. Rubio Tortosa
- **Associació Musical de Bocairent**
- (Interpreta: "Roperia Ximo", de F. Valor Llorens; "Ana Maria", de S. Gomez; "Ben Al Sahagui", de F. Valor Llorens)

MÚSIQUES PER ALS MOROS MARINOS

- "Moros Marinos"
- (M.M. - 1947) L. Buades Roca
- "Norma Garen"
- (M.M. - 1988) M. Gandia Conejero
- "Pla El Panader"
- (M.M. - 1992) J. E. Canet Ferri
- "El Turco d'Ontinyent"
- (M.M. - 1997) M.A. García Boscá
- "Moros Marinos"
- (M.M. - 2005) J. Ferrero Forcada

- "Ibn Al-amn (al meu cost)"
- (M.M. - 2006) P. Sanchis Ferrándiz
- "Els Triers"
- (M.M. - 2006) D.J. Ferrero Silvage
- "Sharaf-Abi"
- (M.M. - 2009) J.A. Boluda Ponce
- "Nit del Riu"
- (M.M. - 2011) E. Alborch Tarrasó
- "Shelik"
- (M.M. - 2012) E. Orquín Aleixandre

- "Mahfilla"
- (M.M. - 2015) S. Gómez i Soler
- "Tughra"
- (M.M. - 2018) S. Gómez i Soler
- "Indra Mare"
- (Ballet - 2018) X. Gandia Navarro

ELS SENYORS DE L'HORIZÓ

Aquella nit estelada, des d'aquell lloc d'infinits, un sol gest els separava per convertir-se en Senyors de l'Horitzó, perquè no hi havia cap futur que no estiguera present en aquell instant, i la victòria final de l'islam seria un fet que el món arribaria a presenciar.

- **Genets amb emblemes de l'ambaixada**
- Dos brillants estels il·luminen una tendra nit
- **AMBAIXADOR I BANDERER, Miguel Ángel Fita López i Gonzalo Revert Francés, Senyors de l'Horitzó**
- **Escorta de l'ambaixador i banderer (Benarrai), PRIMER TRO, Paula Soler Torró.**
- Cap d'esquadra i concurs: Paula Soler Torró
- **Banda Simfònica d'Ontinyent**
- (Interpreta: "Tughra", de S. Gomez i Soler)

MOROS MARINOS, LA NOSTRA HISTÒRIA

En aquest any en què els moros marinos solem amarres, en espera de protagonitzar la gesta ancestral d'una nova ambaixada, hem de mirar enrere i recordar, valorar i agrair. Els que actualment portem polides pales vestint brodada marinera i encarnada brusa, no som més que l'engranatge entre el passat i el futur que vindrà, al que continuarem aportant els nostres treballs i sentiments, els nostres afans i inquietuds, per a continuar cartografiant, dalt d'una fragata, una nova ruta més enllà dels confins de l'ocàs.

- **Esquadra de Gastadors**
- Cap d'esquadra: Lluís Muñoz Ortiz. Cap batedor: Borja
- **Esquadra oficial**
- Cap d'esquadra: Joaquín Torró Ribera
- **Agrupació Musical Santa Cecília de Castalla**
- (Interpreta: "El Kábila", de J. M. Ferrero Pastor; i "Al-hakem", de I. Sánchez Navarro)

Acabat tot, quan la retina capture les últimes puntades de color, quan la nit dibuixi els darrers somriures sincers i emmudisquen aquests instants efervescents... evoca aquestes històries, que els Moros Marinos, hui i ací, encetem.

AMBAIXADA MORA MOROS MARINOS

